UKRAINIAN NEWS
The only Ukrainian Weekly
West of Winnipeg
10967 - 97 Street
Edmonton, Alta., Canada
Phone 422-5708

RETURN REQUESTED

Річна передплата
в Канаді — $6.00
Окреме число: 20 центів
Поза Канадою: $7.50
Зміна адреси: 15 центів

УКРАЇНСЬКІ ВІСТІ
UKRAINIAN NEWS

6
ВЕРЕСНЯ
Число No 36
Тижневик „УВісті" виходить щочетверга в Едмонтоні
РІК XLV VOL. XLV
SEPTEMBER 6, 1973

90 МІЛЬЙОНІВ – ДОДАТОК ДЛЯ ПЕНСІОНЕРІВ

З уваги на підвишку коштів прожитку федеральний парлямент ухвалив підвищити з днем 1-го жовтня цього року федеральну пенсію для пенсіонерів із 100 до 105 долярів. А пенсіонери, які дістають ще допомогу з провінційного уряду, діставатимуть місячно 179 долярів, замість дотеперішних 170 долярів.

Федеральн підвишка буде коштувати касу 90 мільйонів долярів річно. Дотеперішні пенсії для пенсіонерів коштують річно федеральний уряд 3 мільярди долярів. Із додаткових провінційних допомог користають 1.8 мільйонів пенсіонерів.

За підвишкою для пенсіонерів голосували в парляменті посли всіх партій, як і теж за тим, щоб що певний час перевіряти зріст коштів прожитку й, евентуально, признати пенсіонерам дальші підвишки.

Холера в Европі

В Італії вибухла пошесть холери, що її жертвою вже впало 18 осіб, а кількасот осіб хворіє.

Перші випадки холери появилися в Неаполі. Припускають, що люди почали хворіти холерою після з'їдження сирих мушель, зловлених у неапольській затоці, де вода є затруєна й де певно були бактерії холери. Після з'їдження сирих неапольських мушель (то спеціяльний італійський присмак ,який італійці їдять невареним) захворіли теж деякі мешканці Риму та інших міст.

З Італії перенесли італійські робітники холеру до Німеччини, де теж появилися хворі на холеру. Подорожні, які вибираються до Італії, повинні защіпитися перед холерою.

Хаос у Чіле

Комуністичний президент у Чіле С. Алленде має чималий клопіт. Невдоволені його комуністичними порядками, ще 27 червня, заштрайкували всі власники вантажних автомобілів і штрайкують досі, вимагаючи зміни політики уряду.

Цього тижня заштрайкувало 120,000 лікарів, інженерів, архітектів, адвокатів та інших професіоналістів, домагаючися того самого. Алленде не хоче поступитися, покликаючися на те, що він вибраний загалом чілійців, які тим самим заздалегідь прийняли його політичну лінію.

Невдоволені політик о ю Алленде і його міністри, які, один за другим, зрікаються своїх становищ. Тепер Алленде покликав до уряду кількох військових старшин, сподіваючися в той спосіб мати піддержку чілійської армії. Одначе й вони не видержують довго в уряді й уступають.

Очевидно, що, наслідком такої політики, в Чіле ціни на всі товарі, а зокрема харчі зростають, спричинюючи інфляцію.

Дальші штрайки заповіла залога торговельних кораблів та чілійської летунської лінії, що ще збільшить й так вже загрозливе господарське положен н я Чіле.

Арешти серед українців у Тернополі

В Тернополі в липні ц.р. хтось зірвав біля будинку поліції КГБ совєтський прапор і на його місце вивісив український національний прапор. Наслідком того в Тернополі переведено масові арешти, головно серед кругів молоді, а, кромі того допитувано багато інших осіб, між ними навіть міліціонерів.

Українська інформаційна Служба „Смолоскип", яка подала цю вістку, подала теж, що українські письменники І. Дзюба та І. Світличний перебувають і далі в київській тюрмі, де поліція КГБ стосує в відношенні до них різні тортури, щоб примусити їх засудити свої писання та своє минуле. Зокрема КГБ робить великий натиск на хворого І. Дзюбу, сподіваючися вимусити від нього бажані зізнання.

Не визнають дійсности

В квітні 1972 року помер в Лондоні президент польського екзильного уряду А. Залєскі. Його наслідником вибрано д-ра С. Островського, який довів до об'єднання різних польськ и х груп, які передше не визнавали екзильного уряду.

В програмі нового уряду є одна точка, яка заторкає й українців. А саме екзильний польський уряд поставив собі як завдання відзискання кол. земель, що належали до передвоєнн о ї Польщі, а які то землі договорами в Ялті та Тегерані признано СССР. Одночасно екзильний уряд поставив собі за завдання задержати й колишні німецькі землі, які Польщі признано в заміну за ці території, які дістав СССР.

Екзильний уряд розуміє під землями, що колись належали до Польщі, передусім Східну Галичину та Волинь, що є тепер частинами УРСР, забуваючи, що там живуть українці, які ніколи не виявляли бажання бути під польським гнетом. До того поляки дістали відшкодування за ці землі в формі кол. німецьких земель на Заході, куди й переїхали чимало поляків із Східної Галичини. Сьогодні в Галичині залишилася маленька горстка поляків, й поляки не мають найменшої основи домагатися передачі їм суто українських земель. Але видно, що з Лондону до Галичини досить далеко й польський екзильний уряд в Лондоні ще не усвідомив собі, яка дійсність існує в Галичині й тому ухвалює нереальні й провокаційні постанови.

Ізраїль закуповує арабські землі

Досі ізраїльський уряд не дозволяв ізраїльським горожанам купувати землю чи будувати будинки на 26,000 квадратових милях, колишньої арабської території, що її зайняли ізраїльські війська від Йорданії, Єгипту та Сирії.

Тепер ізраїльський уряд ухвалив закон, який дозволяє купувати в арабів землю, основувати там ізраїльські оселі та будувати ізраїльські промислові споруди. Одначе жиди можуть купувати в арабів землю лиш тоді, як араби її добровільно продадуть.

Король Йорданії Гусейн загрозив, що він скаже вбити кожного араба, що продасть землю жидові.

► **Під натиском СССР та** Китаю, Північний В'єтнам відмовився допомагати південно-в'єтнамським комуністам, доручаючи їм боротися власними силами й засобами.

СТОЛИЦЯ КАНАДИ, ОТТАВА, СЬОГОДНІ ЧЕПУРНЕ, ВЕЛИКЕ И рухливе місто. А в 1835 році воно виглядало так, як показує світлина, зроблена з площі, де сьогодні стоять будинки парляменту. Назву Оттава дістала ця місцевість 1854-го року, а столицею Канади вона стала 1858 р. Світлина: Збірка Конфедерейшен лайф

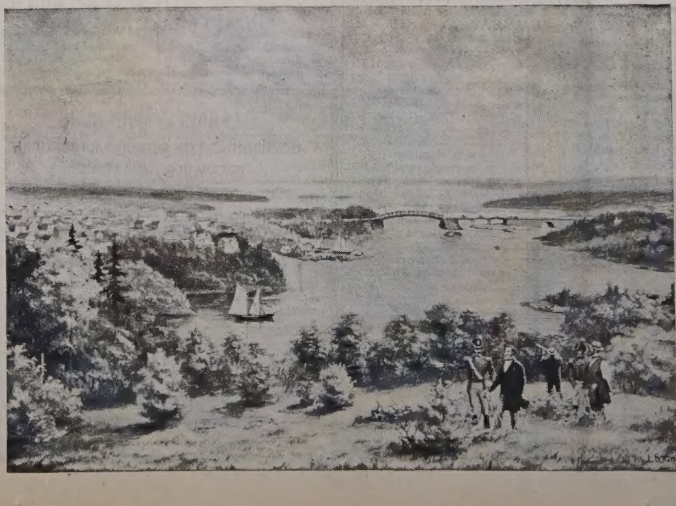

Уряд старається здержати інфляцію

Під натиском послів партії НДП, які на недавній своїй нараді („каукус-і") порішили не піддержувати ліберального уряду, якщо він не підійме рішучих кроків у справі інфляції, федеральний уряд поробив деякі кроки, щоб спинити підвишку цін.

Уряд зажадав від оливної промисловости, щоб вона заморозила ціни на пальне („газоліну") та оливу до 30 січня 1974 року та вирішив від 1 жовтня збільшити родинні додатки до 12 долярів місячно на дитину, які будуть вільні від податку. Ця підвишка буде важна до того часу, доки не буде ухвалена проєктована підвишка до 20 долярів на дитину, від якої одначе треба буде платити податок.

Одночасно уряд проголосив, що буде доплачувати до кожного бушля збіжжя, вживаного для перемелу для користування канадським населенням, 1.25 долярів, замість дотеперішнього 1.00 доляра від бушля та 5 центів доплати до кварти молока провінційним молочним радам для виплати молочарням. В той спосіб уряд хоче здержати підвишку цін на хліб та молоко.

Підвишка на збіжжя для домашнього вжитку не дуже вдоволила фармерів ,бо враз із доплатою, вони дістануть за збіжжя, продане для домашнього вжитку, всього 3.25 долярів — 4.50 долярів за бушель, а тепер ціна за пшеницю, яку продасться закордон, сягає 5.50 долярів за бушель. Одначе ґарантована державою ціна за збіжжя для домашнього вжитку була корисна для фармерів у часі, коли ціна на збіжжя була низька, чи буде корисною, як ціна на збіжжя, колись знову обнизиться.

Франція зірвала третю бомбу

Не зважаючи на протести майже всіх держав світу, Франція зірвала на острові Муруроа, на півдні Тихого океану третю атомну бомбу. Бомба була відносно мала, бо мала потужність всього 5-10 кільотонн. Дві попередні бомби Франція зірвала, теж на Тихому океані, 22 та 29 липня. Згідно з інформаціями французького міністерства війни, Франція має зірвати ще дві дальші атомні бомби в тій самій околиці Тихого океану.

Надзвичайна сесія парляменту

ПОЛАДНАЛИ СПРАВУ ЗАЛІЗНИЧОГО ШТРАЙКУ

Штрайк канадських залізниць, який мав шкідливий вплив на все канадське життя, приневолив федеральний уряд скликати надзвичайну сесію парляменту. Всіх послів, що перебували на вакаціях, повідомлено про надзвичайну сесію телефоном, а привезено їх до Оттави окремими військовими літаками, бо була загроза, що наслідком перевантаж е н н я одинокої летунської лінії „Ер Кенада" подорожними (СіПіЕр є на штрайку), посли не зможуть на час прибути до Оттави.

Надзвичайна сесія розпочалася в четвер, 30 серпня, відчитанням проєкту закону про доручення парляменту привернути нормальний залізничий рух у Канаді, пропонуючи одночасно підвишку заробітн и х платень.

Після дискусії, остаточно закон ухвалено в суботу, 1 вересня над ранком, а вранці його підписав ґенеральний ґубернатор, доручуючи 56,000 залізничникам повернутися до праці опівночі з неділі на понеділок.

Початок надзвича й н о ї сесії був досить бурхливий, до будинку парляменту вдерлося через кордон парляментарної поліції та АрСіЕмПі поверх 200 залізничих робітників, які вчинили чималу бучу, вибиваючи вікна в парляменті та ни щ а ч и фільмові апарати у фотографів, що хотіли сфільмувати напад. Деякі демонстранти завели бійку з поліцією та АрСіЕмПі, які хотіли їх усунути з будинку. До демонстрантів хотіла долучитися невелика група комуністів, одначе демонстранти не хотіли їх прийняти до себе й счинили з ними бійку. Згодом поліція усунула всіх демонстрантів й не допустила їх до парляментарної бібліотеки, куди вони хотіли дістатися.

Прем'єр П. Трюдо заявив що поліція не буде вести ніякого слідства й не буде потягати до відповідальности спричинників бучі в парляменті, мабуть першої того роду в історії канадського парляменту.

Залізничники дістали деяку підвишку платні ,одначе не таку, якої вони домагалися. Згідно з пропозицією міністра праці Дж. Мунро, залізничники дістануть, починаючи від 1 січня 1973 року (отже взад) підвишку на 30 центів на годину ,дальших 5 центів від 1 січня 1974 року і дальших три центи від 1 липня 1974 року.

Опозиційні посли з консервативної партії та партії НДП критикували уряд й домагалися дещо більшої підвишки, одначе при голосуванні 83 консервати та шість послів суспільного кредиту, враз із 97 послами ліберальної партії, голосували за урядовим проєктом. Зате 25 послів партії НДП та один посол суспільного кредиту голосували проти проєкту закону Закон ухвалено великою більшістю.

Багато залізничників з Ванкувер та Вінніпеґу невдоволених ухвалою парляменту, й вони не послухали закону про поворот до праці. Одначе назагал поїзди в Канаді урухомлено й життя починає повертатися до нормального. Провідники залізничих юній візвали робітників вернутися до праці, одначе деякі робітники продовжу ю т ь штрайк самовільно.

Л. Плюща затроюють ліками

Нью Йорк (ЗП УГВР). З України наспіли додаткові вістки про долю Леоніда Плюща, співробітника Інституту Кібернетики Академії Наук УРСР, заарештованого в Києві 14 січня 1972 року за анти-радянську аґітацію і пропаганду.

При кінці серпня ц.р., його дружина Т. Житникова одержала, перший раз за півтора року, право відвідати свого чоловіка ,що знаходиться у психіятричній лікарні спеціяльного типу в місті Дніпропетровську. Під час першого дня відвідин, Плющ не пізнав дружини, бо знаходився під впливом наркотику. Щойно на другий день він був спроможний переказати їй про умовини в яких його тримають, та просив робити заходи щоб його забрали з тієї лікарні.

В тій же лікарні знаходиться також відомий український дисидент Микола Плахотнюк.

В серпні ц.р. в помешканні дружини Плюща в Києві КГБ зробило обшук.

► **Совєтський журналіст** Ю. Жуков, який часто виступав в радіо та телевізії, як речник уряду СССР, перестерігав недавно на совєтській телевізії населення СССР, щоб вони не встановлювали ніяких зв'язків із радіовисильнею „Голос Америки", яка веде протисовєтську пропаганду та щоб не подавати туди своїх адрес та прізвищ.

Побили ізраїльських студентів

На міжнародних студентських спортових змаганнях в Москві, де брали участь також ізраїльськ і студенти, приявні на змаганнях совєтські вояки кинулися на жидівську студентську групу, знищили ізраїльський національн и й прапор та таблицю з написом „Успіх для Ізраїлю", а вкінці побили совєтських жидів ,які стали в обороні ізраїльських студентів.

► **Цьогорічне традиційне** німецьке святкуван н я „Октобер-фест" в Едмонтоні відбудеться в последних днях двох тижнів: 20-22 та 27-29 вересня.

► **Албертські теп л и ц і** („грінгауз-и") займали площу 72 акри. Тут вчислені лише криті теплиці.

► **Три приватні компанії** плянують збудувати коштом сім мільйонів долярів млин для мелення ріпаку в Ллойдмінстер, що лежить на кордоні Саскачевану й Алберти.

► **В Саскачевані жнива** йдуть повним ходом. Саскачеванські фармери сподіваються зібрати цього року 312 мільйонів бушлів збіжжя.

► **В порті міста Принс** Руперт, Бр. К. вже розпочато праці над розбудовою порту. Федеральний уряд призначив на розбудову того порту 17.2 мільйонів долярів.

► **Залізниця Британської** Колюмбії, що їде з Ванкувер, через Принс Джордж до північно-східньої частини Бр. К., мала в минулому році 47.7 мільйонів обороту й принесла поверх 900,000 долярів прибутку. Залізниця переїздить через горби, з яких деякі високі на 3,965 стіп та через більше, як 200 мостів.

► **На місце Канади уряди** США, Північного та Південного В'єтнаму та В'етконг погодилися, щоб, на місце Канади, членом комісії для контролі перемир'я у В'єтнамі стала Персія. Перський уряд незабаром вишле туди свою військову комісію.

Коротki вiстки

► **Градова туча навістила** околицю Йорктону, Саск спричиняючи шкоди на два мільйони долярів. В Йорктоні буря пошкодила доми та шкільні будинки.

► **В 1972-ому році майно** канадських кредитових юній перейшло суму сім мільярдів долярів, перший раз в історії канадських кредитівок.

► **В 1972 році Куба закупила** в Канаді різних товарів на суму 68.7 мільйонів долярів, з того сільсько-господарських продуктів за 50 мільйонів долярів.

► **В Британській Колюмбії** не дістає фермерам сіна. Провінційний уряд Бр. Колюмбії заповів, що, якщо фермери заплатять перших 5.00 долярів за доставу тонни сіна, то уряд заплатить решту аж до 15.00 долярів від тонни.

► **В Монреалі вкрадено** зі складу транспортової компанії вантажні авта із вантажем папіросок, вартости пів мільйона долярів.

► **Минулого тижня в Онтаріо** були великі спеки, що доходили до 90, або навіть декуди до 125 ступнів горячі. Багато фабрик перервали працю, бо робітники не могли працювати при такій спеці.

► **В 1972 р. в Канаді видобуто** різних мінералів загальної вартости 6.3 мільярдів долярів. З того продано 90 країнам мінералів загальної вартости 5.2 мільярдів долярів. В видобуванні азбесту, ніклю, срібла та цинку Канада стоїть у світі на першому місці.

► **Японські фабрики виготовляють** різні канадські пам'яткові речі, що є значно дешевші від виготовлених у Канаді. Прим. фігурки поліцистів АрСіЕмПі, виготовлені в Канаді, коштують 10 долярів, а виготовлені в Японії лише 1.50 дол., зтл. 2.00 дол.

► **Американський міністер** закордонних справ має під собою 12,000 дипломатів, секретарів та секретарок, перекладчиків, урядників для шифрування телеграм і т.д.

► **Японія закупила мільйон** тони кокорудзи в країні Тайленд. Кокорудза має бути доставлена між вереснем 1973 та травнем 1974 року.

► **Американська атомна** комісія ствердила, що СССР зірвав під землею чергову атомну бомбу, вже четверту в цьому році. Розривна сила бомби була прибл. 200 кільотонн, тобто 200,000 тонн динаміту.

► **Наслідком землетрусу** в південно-східній частині Мексика, віддаленій 120 до 220 миль від Мексико Сіті, згинуло поверх 600 осіб. 4,000 осіб є поранених, а 25,000 залишилося без даху над головою.

► **Поблизу столиці Еспанії** Мадриду розбив с я американський військовий літак, що перевозив жінок та дітей американських військових летунів. В катастрофі згинуло 24 особи.

► **Індія та Пакістан підписали** умову про звільнення 90,000 пакістанських вояків, що після війни в Банглядеш, опинилися в полоні в Індії, де перебувають уже 20 місяців.

13 НЕДІЛЯ ПІСЛЯ ЗШЕСТЯ

Перший лист до Коринтян: зач. 166

Брати, сторожіть стійте у вірі, бодріться й утверджуйтеся! Все у вас нехай діється з любові. І прошу вас, брати: ви знаєте родину Стефани, що вона є первісток Ахаї, та що вони посвятилися на служіння святим, щоб і ви корилися таким і кожному, хто помагає і трудиться.

А тішуся присутністю Стефани й Фортуната й Ахаїка, бо вашу недостачу вони доповнили. Бо успокоїли і мого духа і вашого. Цініть, отже, таких.

Поздоровляють вас церкви Азії. Поздоровляють вас сердечно в Господі Акила і Пріскила з їх домашньою церквою. Поздоровляють вас усі брати. Поздоровіть одні одних святим цілуванням. Поздоровлення моєю рукою, Павловою.

Коли хто не любить Господа, нехай буде виклятий. Маран ата. Ласка Господа нашого Ісуса Христа. Надіючися на вас усіх, що моя радість є радістю вас усіх. Бо з великого горя і туги серця написав я вам з многими сльозами, не щоб вас засмутити, але щоб ви пізнали любов, котрої в мене пребагато для вас.

Святе Євангеліє від Матея. зач: 87

Сказав Господь цю притчу:

Був один чоловік, що насадив виноградник, огородив його тином і викопав у нім винотоку, збудував башту і віддав його виноградарям та й від'їхав.

Коли ж наблизилась пора плодів, він післав слуг своїх до виноградарів забрати свої плоди. А виноградарі спіймали його слуг, одного побили, одного вбили, а одного укаменували. Знову післав інших слуг, більш як перше; вони й з ними те ж зробили. Наостанку післав до них сина свого, кажучи: посоромляться, сина мого.

А виноградарі, уздрівши сина, мовили між собою: це наслідник, ходім уб'єм його і заберемо його спадщину. І схопили його, вивели геть із виноградника і вбили. А коли прийде пан виноградника, то що зробить виноградарям?

Кажуть йому: Лихих люто погубить, а виноградник віддасть іншим виноградарям, що віддаватимуть йому плоди в свою пору.

Ісус їм каже: Чи ж ніколи не читали ви в Писанні: камінь, що відкинули будівничі, той став головою угла; від Господа це сталось і дивно воно в очах наших.

Тому кажу вам, що відніметься від вас царство Боже і дасться народові, що приноситиме його плоди.

І той, хто впаде на цей камінь, — розіб'ється; — і на кого він впаде, — роздавить.

ПОКЛИКАНІ, АЛЕ НЕ ВИБРАНІ

о. В. Л.

Тринадцята неділя — Євангелія від Матея 21, 33 - 42 (зач. 87)

1. За дуже прийнятим на Сході звичаєм Ісус Христос часто збирав свої навчання у форму видуманих, але близьких до дійсного життя образців. Ті образці, що роблять Євангелію книжкою з малюнками, називають євангельськими притчами. Притчі про блудного сина, про милосердного самарянина, про сівача, про митаря і фарисея, про багача і Лазаря та інші — то мистецькі малюнки, які сам Спаситель накреслив для своєї Церкви, щоб вона живо і переконливо подавала людям ті вічні правди що містяться в притчах. Христова Церква читає ті притчі на євангеліях недільних св. Літургій, за її заповіддю обов'язкових, на яких у Божому домі збирається більше людей.

Поміж тими притчами дві, притча про лукавих наємників винниці, читана на Євангелії св. Літургії 13-ої неділі по зісланні Св. Духа, і притча про гірчичне зерно, разом взяті, переповідають нам цілу історію Божого старання за спасіння людей. Вони обидві, разом взяті, є коротенькою історією обох Завітів і Христової Церкви, зовсім подібно, як дві таблиці Божих заповідей є коротеньким кодексом морального життя.

2. Щоб приготовити упалий людський рід на прихід Спасителя і на відкуплення, якого він мав довершити, Господь Бог вибрав окремий нарід. Він тим вибранним народом так дбайливо опікувався, що старозавітній пророк Ісаїя (5, 7), прирівнюючи вибраний нарід до винниці, говорить в імені Бога: Що я міг ще більше вчинити моїй винниці, а того їй не вчинив?

Христова притча докладно перелічує все те, що Господь Бог вчинив винниці: насадив у ній винну лозу, огородив її плотом, викопав у ній прасу до витискання винограду, побудував вежу, в якій знаходилося знаряддя, потрібне для оброблювання винниці, і з верху якої можна було слідити за шкідниками, що загрожували винниці. Так упорядковану винницю Господь Бог віддав наємникам, себто вибраному народові для користування за оплатою річної ренти.

Кожного року в часі винозборів приходили від Господа Бога післанці, щоб побрати належну ренту. Були це старозавітні пророки, які закликали вибраний нарід до вірности і вдячности для Господа Бога за всі ті вийняткові і великі добродійства, що їх він вибранцями діставав від Господа Бога. Вибраний нарід водно виявлявся невдячним Богу, побивав і убивав Божих післанців, вкінці убив навіть однородного Божого Сина. Господь Бог за те його покарав лукавих наємників і свою винницю винайняв іншим гіднішим наємникам.

З малих, як гірчичне зерно, початків і на тій самій св. Землі, що була місцем Божого суду над невдячним вибранним народом, виросла нова Божа винниця — Христова Церква. Св. ап. Павло, що перед своїм наверненням сам належав до лукавих наємників, бо „аж надто переслідував Церкву Божу і руйнував її та переднував у жидівстві перед багатьома його ровесниками в його народі" (Гал. 1, 13 — 14), що був причасний при каменуванні св. первомученика Стефана, опісля неструджено працював у тій винниці аж до своєї мученичої смерті. І багато інших християн, синів нового вибраного народу, вмирало мученичою смертю за Христову віру і направляли гріхи негідного вибраного народу Ст. Завіту.

3. Одначе і в новому вибраному народі є два роди людей. Ісус Христос називає одних покликаними, а других справді вибраними.

До котрих я належу? Таке питання повинен ставити собі кожний християнин. Належу без сумніву до покликаних. Маю ту ласку, що я член правдивої Христової Церкви. У ній я насаджений через прийняття св. Тайни Хрищення, наче винна лоза у винниці. В давнину християн ще довгий час по прийнятті св. Тайни Хрищення називали себе неофітами, так звано новонасадженими в Христовій винниці. Як християнин маю змогу і щастя користуватися багатьома Божими ласками: св. Тайнами, писаною і проповіданою Євангелією, високим прикладом св. Божих угодників і будуючим прикладом побожних одновірців. Я поставлений під охорону небесних заступників і довірений опіці земних духовних провідників. Що більше міг Господь Бог зробити для моєї душі, а не зробив? Він зробив все, але, чи я роблю те все, що повинен би був зробити? Але чи я, справді, належу до вибраних, до тих, які „віддають Йому плоди у свій час"? Чи я користуюсь з усіх Божих ласк і віддячуюся за них совісним виконуванням Божих і церковних заповідей?

Св. Петро, вибранець між Христом вибраними апостолами, напоминає: Брати, старайтесь більше про те, щоб ви через добрі діла зробили певним ваше покликання і вибрання, бо, це роблячи, ніколи не згрішите (2 Петр. 1, 10).

Хто себе зчаста іспитує і найдені в себе недомагання направляє, той не потребує боятися суворих Христових слів: лукавих люто погубить. До того колись Христос промовить своїми іншим разом сказаними, ласкавими словами: Добрий слуго і вірний . . .

Життя українців у Румунії

Остання урядова статистика населення подала, що в Румунії живе 70 тис. українців, але на підставі всіляких інших даних можна вважати, що українців є там коло 120 тис. (Окрім українців офіційні джерела називають ще „рутенів" і „гуцулів", при чому останні становлять групу кол 40 тис. — Ред.) Найбільше їх живе в районах, що межують із УРСР — Сучавському і Бал Марському (Марамарощина), — але також у Банаті, Добруджі та інших околицях. У Букарешті нараховують коло 1 тис. українських та мішаних родин.

Українці в Румунії, на підставі офіційних даних, становлять п'яту з черги національну меншість: угорці 1,800 тис., німці коло 380 тис., євреї 100 тис., цигани 100 тис. Конституція Румунської Соціялістичної Республіки з 1965 р. гарантує національним меншостям плекання культурних вартостей, послуговування рідною мовою тощо. У § 28 конституції стоїть:

«Національним меншостям у РСР забезпечено вживання рідної мови, а також книги, газети, журнали, театри й освіта на всіх ступнях у рідній мові. В районах, де живе не румунське населення, всі органи та установи є зобов'язані послуговуватись усно і письмово мовою даної національности. Всі посади в таких районах мають займати громадяни даної національности, або такі, що добре володіють мовою та знають життя і культуру місцевого населення».

Угорці, німці та серби справді користають із тих конституційних гарантій. Німці мають 2 щоденники, 2 тижневики, 1 періодичне видання для масового плекання культури, періодики для дошкільної та шкільної молоді. Угорці мають навіть власний університет. Досить широкою культурною автономією користуються серби. Для українців зобов'язання, що випливають із конституційних гарантій, далеко не здійсненні. А з уплином часу навіть погіршується стан, особливо на відтинку шкільництва.

Після другої світової війни в ряді місцевостей постали школи з українською мовою навчання. У вирахуваних нижче місцевостях були паралельні кляси українські при румунських школах: Арджел, Балківці, Ботошаниця, Бродина, Бряза, Валя Боулуй, Вашковці, Гропени, Данила, Дарманешти, Ізвори Сучави, Ігрище, Іпотешки, Качика, Калинівці Купиренка, Калинівці Єнаке, Калинівці Василяке, Киндешти, Кирлибаба, Кліт, Кунунський, Лупчина, Марицея, Мелешівці, Молдова Сулиця, Молдовиця, Негостина, Нєсипіт, Остра, Палтін, Рогожешти, Семенічя, Синивці, Слободзія, Солонецьк, Улма, Чумурка, Щербівці, 14-ий кілометр. Натепер у цих місцевостях вже немає українських шкіл, а тільки в деяких вчать ще дві до чотири години на тиждень української мови. Після війни створено в містах Серет і Чучава середні школи з українською мовою навчання (гімназію і педагогічну школу в Сереті, українські кляси в румунській гімназії в Сучаві). Тепер уже немає цих шкіл.

У північній Добруджі були українські школи в таких місцевостях: Баклажанка, Башпунар, Бештеле, Ганчарка, Св. Георгій, Джаферка, Руська, Дунавець Горішній, Дунавець Долішній, Ургани Горішні, Ісакча, Караорман, Карасувата, Каталой, Стара Кілія, Крішан, Летя, Махмудія, Мурігйол, Пардина, Перліта, Пошта, Степок, Татанір, Телиця, Читалкійой, Чукурова, а також у повітовому місті Тульча. Під кінець 60-их років ці школи перестали існувати. У 10 місцевостях північної Добруджі, де живуть українці — Вузлина, Горгова, Карасувата, Катерлез, Кишлиця, Паркиш, Сулим, Фрекацей, Циганка і Чурмалія Долішня — ніколи не було українських шкіл. Майже всі українські села в Північній Добруджі заклали запорізьці після зруйнування Січі.

Тепер існують ще українські школи в Мармарощині в таких місцевостях: Бистра, Великий Бичків, Вужня Рівна, Вишавська Долина, Кричунів, Луг, Мекова, Красна, Кривий, Поляни, Ремети, Русково, Тячево і в місті Сиготі, яке було і залишається культурним центром українців у Мармарощині. Після війни утворено в Сиготі ліцей і педагогічну школу з українською мовою навчання; тепер їх уже немає.

У Банаті (коло Лугожа і Карансебеша) діють українські школи в наступних місцевостях: Зоріле, Копачеле, Корнуцел, Кричева, Сату Мік, Черешня Стара і Черешня Нова.

Ще треба завважити, що в двох українських селах, Іванча та Турятка, розташованих коло давного кордону між Буковиною і Румунією (повіт Боташани) і після війни не було українських шкіл.

Як бачимо, картина українського шкільництва в Румунії є дуже далека від здійснення конституційних постанов.

Не інакше мається справа з громадським та культурним життям. Угорці, німці та серби мають свої місцеві, повітові та крайові організації, українці їх не мають. У 1968 р., після виступу Чаушеску в справі «зміцнення братерства між румунським народом та національностями, що співжиють з ним», було створено дві українські повітові ради, в Сучаві і Сиготі, які мали за завдання організувати українське промадське життя. Були сподівання, що такі — ради постануть і в інших осередках — Тульча, Банат тощо. Але все закінчилося на названих двох повітах і на двох відбутих з'їздах. Ніде не дозволено розвинути організаційної роботи. Деякі особи, члени партії, старалися започаткувати загальну громадську організацію для українців, посилаючись на статус українських організацій у Польщі та в Чехо-Словаччині. З урядового боку вони натрапили на холодну поставу і врешті на заборону.

Для українців у Румунії виходить „Новий вік", „Політичний та громадсько-культурний двотижневик для українського населення Соціялістичної Республіки Румунії". Як довго редактором „Нового віку" був Василь Білівський, то цей часопис був досить цікавим і мав широке коло читачів. На його місце прийшла людина, яка зовсім не визнається на редакторській роботі. „Новий вік" перестав бути інформаційною газетою про українські справи в Румунії, а перетворився на „казьонну газету, яка публікує тільки промови партійних діячів та адміністративні розпорядки. Кажуть, що теперішній редактор навіть не знає добре української мови і послуговується румунською або російською; співробітники мусять перекладати його статті на українську мову.

У 1950—58 рр. виходив ще двомісячник „Культурний порадник", який містив літературні писання. Після його закриття вже нічого подібного не виходить. Також українська молодь не має жадного органу.

В кількох останіх роках дещо покращала книжкова продукція. До 1964 р. появилося дуже мало книжкових видань. У 1964 р., з нагоди 20-річчя РСР вийшла збірка літературних нарисів та кри-

(закінчення на 3 стор.)

Поява Божої Матері в Перу

В церкві невеличкої місцевости Нітапе, віддаленої 600 миль на північ від столиці Перу Ліма, 10,000 людей бачило появу Божої Матері.

Передтим 31 травня, Божу Матір бачила сільська дівчина в тій самій церкві. В часі появи, Божа Мати сказала, що вона появиться знову 18 липня. На той день зібралося в малій місцевості Нітапе поверх 10,000 людей, які були свідками появи Божої Матері.

Після появи Божої Матері деякі очевидці говорили, що вони вилікувалися зі своїх недуг, але тих чуд ніхто не перевір'яв.

УКРАЇНСЬКІ РАДІОПЕРЕДАЧІ

Централя Українців Католиків Едмонтонської єпархії повідомляє, що, починаючи від понеділка, 10 вересня, будуть дальше відбуватися радіопередачі Централі під керівництвом п. Р. Осташевського.

Передачі будуть відбуватися кожного понеділка від год. 8.30 до 9-ої вечора з французької радіостанції СіЕйчЕф Ей в Едмонтоні.

Побажання відносно радіопередач та грошові пожертви на радіопередачі просимо слати на адресу „Українських Вістей" із заначенням „Радіопередачі".

Короткі вістки

► **Датська фільмова компанія** випустила фільм з життя Христа, який ображує почування християн. Папа Павло VI осудив цей фільм, а група бойових католицьких студентів підклала бомбу під датську амбасаду в Римі.

Богослуження: вересень

о. П. Шиндюк
10905 - 102 St., Grande Prairie
9. вересня — Ріно 10; Гай Прері 4 попол.
16. — Гайнс Крік 10; Меннінг 4 попол.
23. — Гренд Прері 10; Кентуан 4 попол.
30. — Райкрофт 10; Ройс 4 попол.

о. Т. Гурко
P.O. Box 8, Radway Ph. 736-3501
9. — Восетна 10.30
16. — Радвей 10.30
23. — Смоки Лейк 10.30
27. Воздвиження — Радвей 10.30
30. — Смоки Лейк 10.30

о. Д. Гнат
Box 68, Glendon Ph. 635-3741
12. — Боннивил 10 p.
16. — Ст. Павль 10 p.
21. — Глендон 10 p.
23. — Айрон Ривер 10.30 p.
27. — Глендон 10 p.
30. — Боннивил 10 p.

о. М. Гураль
11525 - 78 Ave., Edmonton
Ph. 436-3018
9. — Рочфорт Брідж 10.30
16. — Чергіл 10.30
23. — Менлі 10.30

о. Є. Дмитрук
11139 - 110 A Ave., Edmonton
9. — Лемонт год. 10.30
14. Воздвиж. Ч. Хреста — Ст. Майкел, Всенічна год. 9.30; Сл. Б. 10.30
16. — Восток св. Михаїла год. 10.30
23. — Ст. Майкел
27. Воздв. Ч. Хр. — Делф. Всенічна 9.30, Сл. Б. 10.30
30. — Лемонт год. 10.30

о. Ол. Захаріясевич
Box 215, Holden Ph. 688-3835
9 вересня — Дейзленд год. 5 веч.
16. — Коперник год. 5 вечером
23. — Голден-фарми год. 5 веч.
30. — Голден год. 5 вечером
Священик виїздить на ферії, а заступає о. М. Мартинків із Едмонтону.
У всіх справах парафіяльних прошу звертатись на адресу о. Мартинкова 12204 - 113 аве. Тел. 455-5534.

о. П. Петришин
Box 83, Redwater Ph. 735-3952
9. — Редвотер 9; Федора 10.30
14. Воздв. Ч. Хр. — Редвотер 9
16. — Редвотер 10.30
23. — Редвотер 9; Вог 10.30
30. — Редвотер 10.30

о. Б. Каричек
Box 391, Athabasca Ph. 6752593
9. — Атабаска 10
16. — Просперіті 10
21. — Росінгтон 10
23. — Атабаска 10
27. — Фрейнс 10
30. — Бойл 10

о. Б. Лисак
P.O.B. 58, Myrnam, Ph. 366-3890
9. — Файделиті 10.30
14. — Мирнам 10
16. — Ллойдминстер 10.30
23. — Мирнам 10; Бовелон 11.30
30. — Ллойдминистер 10.30

о. П. Литвин
Two Hills, Alta. Ph. 657-2345
9. — Ту Гилс, год. 9; Новий Київ, год. 10.30
16. — Ту Гилс 9; Плейн Лейк, год. 10.30
23. — Ту Гилс, год. 9; Новий Київ, год. 10.30
30. — Ту Гилс, год. 10

о. М. Мартинків
12204 - 113 Ave., Edmonton
9 вересня — Кемровз 9.00; Равнд Гіл 11.00
16. — Равнд Гіл 9.00; Кемровз 11.00
23. — Кемровз 9.00; Равнд Гіл 11.00
30. — Гей Лейкс 10.00 (празник)

о. Р. Стародуб
Box 227, Innisfree Ph. 592-3804
9. — Ренфурлі 10 рано
16. — Іннісфрі-місто 10 рано
21. — Іннісфрі XI ренч 10 рано
23. — Менвіл 10 рано
27. — Іннісфрі X ренч 10 рано
30. — Іннісфрі XI ренч 10 рано

о. К. Стангрет
Box 322, Vilna Ph. 636-3543
9. — Стрий
16. — Спедден
23. — Сокаль
27. Воздвиження Ч. Хр. — Давнінг (храм)
30. — Крейгенд

о. І. Черкавський
Box 141, Derwent Ph. 948-3730
16. — Дервент 8.30; Верміліон 10.30

САСКАЧЕВАН

о. Б. Бачинський
#22 - 168 St., North Battleford
Ph. 445-2731
16. — Медов Лейк
23. — Норт Батлефорд
30. — Редізон (АРХИЄРЕЙСЬКА СЛ. БОЖА і празник)

о. М. Шевчук
P.O.B. 36, Wakaw, Sask.
16. — Вакав 10
23. — Вакав 9; Борщів 11
30. — Вакав 9.30; Сокаль 11

о. Гоменко
округа Арран, Саск.
11. — Арран місто 9.00 Велика Вечірня з Литію, 10 рано співана Сл. Божа.
16. — Пеллі 8.30; Арран місто 10.30 співана
21. Різдво Пресв. Богородиці — Арран місто 8.30; Вайт Віч 10.30 співана (Празник Церкви)
23. — Арран місто 8.30; Арран Весна 10.30 співана
27. Воздвиження Чесного й Животворящого Христа — Пеллі 8.30; Арран місто 10.30 співана
30. — Арран місто 8.30; Пеллі 10.30 співана

ЦЕРКОВНІ СВЯТА

Юліянський календар:

9 вересня, неділя 12 по Сош. Пімена

11 вересня, вівторок Усікн. гол. Івана Хрестителя

14 вересня, п'ятниця **Вересень.** † Поч. цер. року. Симеона

16 вересня, неділя 13 по Сош. Антима

21 вересня, п'ятниця Різдво Пресв. Богородиці

23 вересня, неділя 14 по Сош. Минодори

27 вересня, четвер Воздвиження Чесн. Хреста

30 вересня, неділя 15 по Сош. Софії

Григоріянський календар:

9 вересня, неділя 13 по Сош. Иоакима і Анни

14 вересня, п'ятниця **Воздвиження Чесн. Хреста**

16 вересня, неділя 14 по Сош. Євфимії

23 вересня, неділя 15 по Сош. Зач. Ів. Хрест.

26 вересня, середа Перест. Івана Богослова

30 вересня, неділя 16 по Сош. Григорія

ПАМ'ЯТНИКИ

з мармуру та граніту, в різних бажаних видах — хрести, плити — та нагробні плити з написами в усіх мовах. Найкращий матеріял, ґарантоване виконання, найнижчі

ціни, скора достава до всіх місцевостей Алберти.
Жадайте дарових ілюстрованих каталогів.
М. Андріїв
DOMINION GRANITE MEMORIALS LTD
13327 - 97 St., Edmonton Tel.: 476-2176

УКРАЇНСЬКИЙ ПОХОРОННИЙ ЗАКЛАД

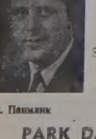

★ найнижча ціна найкраща обслуга
ЗВЕРТАЙТЕСЬ ДО НАС З ДОВІР'ЯМ ★

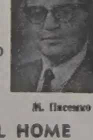

М. Паньлик — управителі — М. Пасемко

PARK DALE FUNERAL HOME
ST. PAUL — PHONE 645-3902 — ELK POINT — RADWAY

✝

Едмонтонський Відділ
Українського Лікарського Товариства
Північної Америки
повідомляє
своїх членів та українське громадянство, що в четвер, 30 серпня, по довгій та важкій недузі, упокоївся в Едмонтоні на 72-ому році життя

бл. п. д-р Іван ЯРЕМА

Похорон покійного відбувся в суботу, 1 серпня з української католицької катедри св. Йосафата на український цвинтар св. Михаїла в Едмонтоні.

Дружині та родині покійного висловлюємо щире співчуття

Управа Едмонтонського відділу УЛТПА

ОДИНОКЕ УКРАЇНСЬКЕ

ПОХОРОННЕ ЗАВЕДЕННЯ З КАПЛИЦЕЮ, ВІД НІКОГО НЕЗАЛЕЖНЕ,

Даємо особисту та ввічливу послугу.
Наші ціни приступні і відповідні до всяких фінансових вимог і обставин.

LEYDEN'S Funeral Homes, LTD.
18 Ave. and 2 St. S. W.
CALGARY 262-9101
and
Claresholm 235-3212

Українці в Румунії . . .

(закінчення з стор. 2.)

тичних статтей п.н. „Серпень" (тираж 450 при.). Тоді видано також збірку оповідань Грої С. Яцентюка „Колесо". В 1965 р. побачила світ збірка сатирично-гумористичних віршів Дениса Онищука „Полин і мед". „Літературне видавництво" у Букарешті видало ще невеличкі збірки Оксани Мельничук „Цвіте земля скарбами", „Славлю життя" та кілька інших. У них з партійною ідеологією, порушувано передусім соціяльну тематику. Виразні зміни з тематиці та формі принесла збірка „Ліричні струни", в якій взяли участь В. Баршай, Н. Волощук, К. Ірод, І. Кованч, М. Коцар, О. Масикевич, О. Мельничук, Д. Онищук, Ю. Ракоча, Є. Савюк, І. Шмуляк („Літературне видавництво", Букарешт 1968).

Важливою подією в культурному житті національних меншостей у Румунії було заснування видавництва „Критеріон" наприкінці 1969 р., що почав видавати клясичну і теперішню літературну творчість угорською, німецькою, сербською, ідишом та іншими мовами. У тому ж році появилася „Антологія української класичної поезії" в опрацюванні Магдалини Лесло. Це перший раз у Румунії надруковано перлини української лірики — Шевченка, Франка, Лесі Українки, Федьковича, Олеся та інших. В 1971 р. „Критеріон" видав ще такі книжки: „Розколене небо" Степана Ткачука, „На самоті" Марії Балан, „Надра" Грої Стеліяна, „Крапля в морі" Івана Непогоди, „На місячних перехрестях" Ореста Масикевича, „Інтермеццо" Михайла Михайлюка. Видано також антологію поезії, присвячену Румунській комуністичній партії з нагоди її 50-річчя п.н. „Окрилений час", в якій взяли участь 16 авторів. Треба ще згадати збірку пісень п.н. „Ой у саду-винограду", яку оформив Іван Ребошапка і „Поезії" Івана Ковача. За моїми підрахунками появилися в Румунії коло 20 українських літературних видань. Збірка О. Масикевича „На місячних перехрестях" дістала державну нагороду.

Згадані збірки, пересічно в накладі 250 примірників, мають три або чотири аркуші друку, за винятком „Ліричних струн" і „Антології української класичної поезії", що мають понад триста сторінок. Хоча дуже малий тираж ніяк не заспокоює потреб українського читача в Румунії, — кажуть, що кожну нову появу книжки розхватують уже в Букарешті і на провінції трудно дістати українську книжку, — то все таки появу українських книжок на протязі кількох останніх років треба відзначити як крок вперед.

Окрім літературних писань видаються ще українські підручники для шкільної молоді. Їх опрацьовує спеціяльна комісія при міністерстві освіти з науковою допомогою Катедри української мови і літератури при Слов'янському інституті Букарештського університету. Катедру української мови та літератури очолює від кількох років Магдалина Ласло. Вона захистила докторську працю на тему „Румунсько-українські літературні взаємини 19-го і початку 20-го сторіччя", а своїми пізнішими працями про творчість Шевченка, Кобилянської та інших М. Ласло здобула собі заслужений авторитет у ділянці україністики.

Церковне життя українців проходить у рамках Румунської православної церкви. Українці підлягають у більшості митрополитові в Яссах, також колишні греко-католицькі громади, що їх після другої світової війни насильно перевели на православ'я. Спроби в пізніших роках відновити греко-католицькі громади не мали жадного успіху; ініціяторів таких спроб переслідувано. В Клюжі на православну теологію вступає кожного року декілька питомців, які згодом, після закінчення студій, поповнюють ряди українського православного духовенства. Але треба підкреслити, що православні українці не мають окремої адміністрації, а також виховних інституцій та друкованого слова.

В ділянці науки та культури українці в Румунії мають деякі здобутки; є порівняно багато фахової інтеліґенції. Але через відсутність організаційного і професійного українського життя всі їхні досягнення розгублюються, їх ніде не віднотовується.

Єдиний форум вияву української спільноти мають наші літератори при Спілці письменників Румунії в Букарешті. Секретарем українського відділу є Іван Непогода, автор збірки „Крапля в морі", що її румунська критика оцінила дуже прихильно. На цьому форумі відбуваються читання творів і дискусії на літературні теми. У літературнім відділі знайшли місце вияву головно молодші літератори, але й деякі старші віком напр., Гаврило Климпуш (1910), що видав збірку „Моїй рідній батьківщині співанки співаю", Денис Онищук (1901), Оксана Мельничук (справжнє прізвище Марина Панчук, нар. 1915 р. на Кавказі), Орест Масикевич та інші. До наймолодших належать: Василь Баршай (1943), Іван Ковач (1946), Іван Непогода, секретар відділу (справжнє прізвище Середенчук, нар. 1941), Степан Ткачук (1936) та інші. Понад три десятки прізвищ зареєстрували себе своїми писаннями в культурно-літературному житті нашої громади в Румунії. Очевидно, такий гурт потребував би власного літературного журналу, якого, на жаль немає.

Коли в 60-их роках почалася в Румунії десталінізація, то зродилися надії, що українське організоване життя пошириться та посилиться. Але надії завели, бо румунські шовіністичні елементи всіляко з успіхом перешкоджали в розвитку самобутнього життя меншостевих груп, особливо в шкільництві. Українці відчули це найбільше, бо за угорців, німців і сербів дбали їхні національні держави. Від уряду в Києві українці в Румунії не мали жадної допомоги чи підтримки. Румунський загал не має симпатій до росіян і російщини. Румуни переважно не розрізняють росіян і українців, і в висліді з дерусифікацією проводять також деукраїнізацію.

(„Український самостійник")

ВЕЛИКА УКРАЇНСЬКА АПТЕКА
MARKET DRUGS LTD.
через дорогу від міського ринку (маркету)
10203 - 97 вул., Едмонтон, Алберта
Борис А. Фербей і п-і Леся Івасюк
Найбільший склад дріжджів та всіх додатків до виробу домашнього вина.

ВИНАЙМАЄМО НОВУ ПАРАФІЯЛЬНУ ГАЛЮ на родинні і громадські імпрези
Приготовляємо весільні прийняття по приступних цінах.
Парафія св. Володимира в Калдер (Едмонтон)
12726 — 119 стріт. Телефон: 455-4906 або 454-1177

АСЕКУРУЄМО
Авта, будинки, хатні речі, бизнеси, від вогню, грабежі, особисту відповідальність (liabilities), морґеджові довги, рівнож асекурації: життєва хворобова, від випадку.
10% знижки на будинки, хатні речі й особисту відповідальність (liabilities)

Cwikilewycz Insurance Agency
10960 - 75 Ave. Edmonton, Alberta
Tel.: 436-4466 — 424-0915

ORBIT
ОРБІТ Co.
10219 - 97 вулиця, ЕДМОНТОН 15, АЛТА
Висилаємо всілякі посилки з нашого великого складу товарів, який маємо найкращий, а в Україні найбільш придатний. Пересилка триває 6 тижнів.

Пачки до Европи й Азії
Найстарша висилкова фірма на західну Канаду, яка висилає найкращої якости матеріяли англійського виробництва і готові речі всякого роду.
Також приймаємо речі, куплені в Канаді, за котрі мусимо брати всі оплати, що нам наложені.
Оплата за висилку пачки з Англії 15.35 дол. без різниці, чи пачка коштує 60.00 дол. чи 300.00 дол.
Висилаємо крім пачок бандсрольki з нашого товару. М. Лаврин
Overseas European Trading Co.
TEL.: 424-6860 10531 - 97 Street
EDMONTON 16, Alberta

МЕДИЧНА АСОЦІЯЦІЯ
Plaza Medical Association
(LONDONDERRY)
проголошує відкриття нової канцелярії при
#204 Londonderry Professional Bldg.
13717 - 70 Street Edmonton T5S 3C8
Тел.: 478-2958 Відкрито від 1 до 9 год. веч.
Д-р Л. Л. ТЕ — Алергія і внутрішня медицина
Д-р М. ВАРЕНИЦЯ — практика, обмежена до психіятрії
Д-р И. В. ТАНАСЮК — Заг. лік. практика
Д-р А. МАРТИНЮК — практика, обмежена до психіятрії
Д-р М. С. ЯКИМЕЧКО — практика, обмежена до психіятрії
Також дальше приймається пацієнтів при Griesbach Plaza

В Центральній бібліотеці в Торонто відбулася виставка з нагоди 150-річчя від для народження угорського поета О. Патефі. На світлині працівничка бібліотеки Марта Лазар в кімнаті бібліотеки, де відбувалася виставка.

УКРАЇНА МОЇМИ ОЧИМА

Анна-Галя ГОРБАЧ

ЧИ БУДЕ МИР?

Ніде мені не доводилося чути так часто це питання, як під час моїх подорожей в Україні. Чи то розбалакаєтеся з рядовим червоноармійцем, чи зі старшиною, чи з людиною партійною, чи з простим дядьком, чи шофером таксі, — всіх тривожить і цікавить це питання. Дивувало ще, як сильно офіційні комунікаційні засоби — преса, радіо, телевізія— підтримують цю дискусію і неспокій та непевність серед населення.

Пам'ятаю, у Чопі (пів року після окупації Чехо-Словаччини) підійшов до мене якийсь трохи підпилий капітан і спитав, чи ми на Заході уважаємо радянських солдатів окупантами. Я йому сказала, що так, і не тільки на Заході, але також у Чехо-Словаччині таке говорять. Тоді він відійшов від мене і став вигукувати й бити себе в груди: „Я окупант! Я окупант!" Ледве його втихомирили товариші.

Багато тоді говорили в Україні в партійних та військових колах, що держави НАТО на чолі зі Західньою Німеччиною хотіли відірвати Чехо-Словаччину з Варшавського бльоку і що допомога була необхідна. На кожному кроці були запити, як це так могли змініти в Західній Німеччині неофашистські групи. На підставі статтей в радянській пресі було уявлення, що бодай 50 відсотків німецьких виборців є за фон Тадденом та його НПД.

Найсмішніша мені видалася дискусія, що її вела з чотирма підстаршинами-українцями, які верталися після перевишколу з Хмельницької области до Оломовця в Чехії. Кожний з них мав декілька книжок у твердій оправі. Вони чогось дуже ховали перед моїми очима цей політнавчальний матеріял. Один з них вродливий русявець, почувши, що я говорю по-українськи, а в руках у мене міжнародний квиток (я його саме переконувала звільнити мені моє місце), зараз став мене лаяти за політику НАТО та Західньої Німеччини. Заговорив він до мене по-українськи, що дуже здивувало його товаришів, які раптом скрикнули:

— Ти звідки знаєш по-українськи? Ти завжди казав, що ти росіянин!

— Я навчився по-українськи, заявив він зашарівшися.

У Чопі однак якось я глипнула на його виказку, а там було дуже чисте українське прізвище західнього типу.

Коли наша „сварка" втихомирилася (мені таки вдалося їх заспокоїти, що на Заході ніхто не думає про війну; що людям від добробуту в голові перевертається; їм краще подорожувати своїми машинами по Італії, Еспанії, Північній Африці, ніж вести війну; в Західній Німеччині переважна частина молоді до війська іти не хоче; молода ґенерація це все пацифісти й таке само думають і про радянських людей), тоді один з хлопців мені каже:

— Знаєте, а ті чехи взагалі не знають, що таке дружба. Каже мені один чех „Ти українець?" То чого ж ти служиш у російській армії? Чому ви, українці, не відділитеся в окрему державу? Вас ще багато більше як нас! Я стараюся йому витлумачити, що таке дружба між російським та українським народами, а він не може цього зрозуміти".

Зовсім інший характер мала розмова з одним росіянином, старшим лейтенантом, що також вертався до Чехії. Сам він був москвич і активний офіцер. Коли поїзд уже минув Мукачів і зближувався до Чопу, ми якось стояли поруч біля вікна.

— От жалко! — сказав він раптом.

— Чого вам жалко?

— Жалко, що тут кінчається советська земля.

— Вона ж така у вас велика, — кажу — хіба вам мало?

— Ну, хотілося б, щоб ще більша була...

— Нема ради, — кажу — залишіть і іншим клаптичок для життя.

Помер проф. д-р Юрій Панейко

Проф. д-р Ю. Панейко помер 18 серпня в Мюнхені на 88-ому році життя.

Покійний був визначним правником і знавцем адміністраційного права. Через довгі роки він працював у Галицькому намісництві, а відтак у львівському та краківському восвідстві. В 1926 р. він був професором Краківського університету, а від 1928-1939 професором університету в Вилні на Литві.

Після вибуху війни він був довгі роки ректором Українського Вільного Університету. Був дійсним членом НТШ УВАН та інших наукових установ.

Покійного похоронено з української католицької церкви в Мюнхені на цвинтарі Вальдфрідгоф.

Короткі вістки

► **Ізраїльська газета** „Джерузалем пост" пише, що бодай чотири европейські летунські лінії платять окуп арабським терористам, щоб вони не захоплювали їхніх літаків.

► **США закуплять у різних** державах додатково 100 мільйонів фунтів худого спорошкованого молока, з того 10 мільйонів фунтів у Канаді.

БАТУРИН

Історична повість (94)

БОГДАНА ЛЕПКОГО

КОРОЛЬ І ГЕТЬМАН

Дня 8 (н.с.) листопада коло 9 години вранці на дорозі з Орлівки до Гірок появився цей самий відділ, що вчера під вечір.

В ґоловній кватирі знали вже, хто це. Надворний маршал фон Дібен заздалегідь приладив усе, що було потрібне, щоб гідно прийняти знатного гостя.

Ранок був зимний, але погідний. Сонце продиралося крізь поранню імлу. І тоді ніби оживали й мерехтіли, аж горіли, дорогі самоцвіти на старшинських спинках, на ґузиках і золотих шнурах, котрими обшиті були їх контуші.

Сивий, арабський кінь гордовито ступав під гетьманом.

Перед гетьманом їхав Войнаровський з гетьманською похідною булавою. За ним маяв білий бунчук. Біля гетьмана, праворуч, Орлик, задуманий, як звичайно і як звичайно ніби сумний.

Ліворуч ґенеральний хорунжий Іван Сулима, ґенеральний осаул Максимович, за ними лубенський полковник Зеленський, миргородський Апостол, охочекомонний Кожухівський, ґенеральний обозний Ломиковський і другі. Дальше гетьманський канцелярист Чуйкевич, покоєвий Кендзеровський і вибрані компанійці з полків Кожухівського й Апостола. Ці замикали похід.

Усіх старшин годіж було гетьманові забірати з собою; залишилися, щоб стерегти козаків, які, як воно звичайно в таких припадках буває, бентежилися переходом гетьмана до Шведів, бо і по старій звичці краще їм було старе, хоч і погане, але відоме, ніж нове, хоч краще, та непевне. На гетьмані не видно було ніякої зміни. Як звичайно, ввічливо відклонювався тим, що здоровили його і розглядаючи по таборі шведськім, балакав на тую тему зі своїми.

Заграли козацькі сурми, гаркнули шведські барабани, військова музика заграла вітального марша і гетьман, не дожидаючись ні чури, ні Кендзеровського, щоб притримати стремя, жваво, як козак, зіскочив з коня.

Король Карло чекав на ґанку.

Був без шапки. Вітер розвівав жмутки неслухняного волосся, що ніби пера торчали на високому лобі. Гетьман і собі скинув соболеву шапку.

Зустрінулися на сходах і привіталися в латинській мові.

Король Карло, як звичайно при зустрічі з людьми, навіть зі знайомими, був ніби збентежений. Кланявся і запрошував у двір.

В сінях чури й лакеї помогли старшинам скидати шуби й плащі, гетьманові хотів по старому ґерманському звичаю помогти король.

Назверх оба вони не відріжнялися від своїх людей. Були може навіть біднійше вбрані від них.

Король у своїм полинялім каптані, защібнутім на всі ґузики, у високих, поза коліна, чоботах і лосевих штанах, гетьман у контуші темносиньої краски з жовтими оздобами. Краски були ті самі, ті самі державні кольори.

І шведи й козаки завважили це. Увійшли в більшу кімнату, в котрій дожидали вже канцлер граф Піпер, квартирмайстер Ґіллен крок, верховний суддя, два ґенерал-адютанти і ще кількох вищих офіцерів його милости.

Ані похідного пристолу, ні навіть окремого якогось розкішнійшого крісла для короля не було, всі признаки його державної і військової влади скривалися в нім самім.

Гетьман хвилину ждав, поки король не сяде, щоб виголосити до нього вітальну орацію. Король завважив це, присунув крісло і попросив гетьмана сідати.

Сам стояв.

Канцлер Піпер скривився, ніби цитрину вкусив, і шепнув по шведськи до Ґілленкрока: „Його милість уводить оригінальні звичаї".

Ґілленкрок не перечив. „А може прямо не подумає, що робить".

„Пораж і думати", — відповів канцлер, приглядаючися гетьманові оком старого дипльомата.

Начитавшися та наслухавшися чимало неприхильних для козаків реляцій та оповідань, уявляв собі козацького гетьмана людиною полудикою, грізною, мало освіченою. Аж нараз побачив чоловіка, котрого кождий крок і кождий рух свідчив якраз про щось друге, а саме про дуже високу культуру і про незвичайно вироблені товариські форми.

«Тільки у фрак і в перуку його вбери і хоч попід руки з "ле королем на паркети пускай», — шептав до себе ґраф Піпер. Та ще більше здивувався він, коли гетьман, згодившися остаточно на те, щоб король стоячи слухав його, став говорити промову та такою то гарною, а разом із тим живою і несилуваною латинською мовою, що кращою і найстарші віком і службою упсальські маґістри не балакали. Піпер зразу з цікавістю, а там прямо з захопленням слухав красноречивої промови українського гетьмана. Цей радісно вітав його милість короля хороброго шведського народу на богатій, ворогами поневоленій українській землі, котрої Бог зробив його реґіментарем у такі важкі часи. Просив, щоб його милість король, продовжуючи традиції свого славного діда, поміг Україні добути собі волю та просив покірно, щоб його милість король не виливав свого справедливого гніву на цей безталанний край і на його мешканців, що вони були йому дотепер ворогами і що лиш нині стають його вірними союзниками, але йшли вони за ворожими хоругвами не по власній вільній волі, а присилувані до того московським ярмом. З того насильства він, гетьман України хоче її увільнити на все і тому приходить до його королівської милости з предложенням вірної дружби.

Піпер дивився, яке враження зробить ця промова на короля Карла. Бачив, як усмішка на королівських устах кудись ховалася, а натомість появлялися на високому чолі морщини глибокої задуми.

Старий гетьман робив враження на молодого короля. Піпер знав, що Карло любить гарну латинську мову, але сам вправно нею не вміє говорити й тішився в душі, що знайшовся хтось, хто вміє щось краще, ніж його милість король.

Українці Канади є господарем
2-ого Світового Конґресу Вільних Українців в Торонто 1 - 4 листопада 1973

ВСІ БЕЗ ВИЇМКУ ЗАБЕЗПЕЧІМ

успіх 2-ого Конґресу СКВУ і успіх праці його Секретаріяту, зложивши щедрий даток на фонд СКВУ:
— прямо до Централі КУК, 456 вул. Мейн, Вінніпеґ, або
— через відділи КУК вашого замешкання, або
— через Централі складових організацій КУК.

Посвідки для звільнення від податку виставляється на датки від $10 вгору.

Збірка закінчується 15 жовтня 1973, щоб видрукувати повні списки всіх жертводавців Канади для проголошення на Конґресі в Торонті.

Комітет Українців Канади Централя

УКРАЇНСЬКІ ВІСТІ

UKRAINIAN NEWS

Український католицький тижневик ❖ Виходить щочетверга в Едмонтоні ❖ Видає Спілка „Українські вісті".

Published every Thursday in Edmonton ❖ Member of the Canadian Weekly Newspapers Association ❖ Yearly subscription in Canada — $6.00, in other countries — $7.50.

Ukrainian News, 10967 - 97 St., Edmonton, Alta T5H 2M8
Телефон 422-5708 Telephone
Second class mail registration number 1035.

КОМЕНТАР

СССР ПОБОРЮЄ УКРАЇНЦІВ Й ПОЗА СССР

В органі Української Національно-Державницької Думки „Мета", що виходить в Мюнхені, надруковано статтю п.з. „Остерігаємо", яка з'ясовує методи боротьби СССР із українськими поселенцями у вільному світі. Передруковуємо цю статтю в цілості. — Ред.

Боротьба з „українським буржуазним націоналізмом" в Україні, при чому під цю категорію підтягають усіх, хто не хоче „злитися" в один „радянський" народ проходить сьогодні з усією натугою. Методи цієї боротьби відомі — промовчування невигідних фактів, перекручування й фальшування інших, намагання створити на цій базі цілком протиставний до об'єктивної правди образ минулих і сучасних подій, до того ж усього доходить ще мрякобісна особиста дискредитація людей так чи інакше невигідних режимові. До цієї „чистої" роботи запряжено цілий штаб „спеціялістів", в більшости співробітників КГБ, а то й „видатних кагебістів (один з них відомий "публіцист" Дмитрук, він же, як це відкрив "Український вісник" — Гальський)." У зв'язку з цим постала уже в Україні ціла „бібліотека ім. Галана", безліч брошур та книжок, скерованих на дискредитацію „українського буржуазного націоналізму", на дискредитацію українських патріотів на нашій батьківщині.

Однією з улюблених методів КГБ є не тільки мішати правду з неправдою, щоб цілком викривити історію і сучасність, а й „розоблачувати" окремих осіб. Про українських політичних діячів минулого і сучасного появляються у цих виданнях цілі прямо ґанґстерські історії, найулюбленішим методом є пов'язувати їх з нацизмом, робити їх американськими агентами, називати їх „зрадниками народу", „запроданцями", відмовляти їм права говорити в імені народу й переконувати, що народ стоїть „одностайно" за советським режимом, „схвалює" всі його заходи. Коли ж таких „аргументів" немає, що передусім стосується молодої генерації, передових діячів руху спротиву, то їх прямо називається „кримінальними злочинцями" й поголовно саджається до концтаборів.

Безумовно, усі ці заходи мають передусім за завдання дезінформувати українське населення на нашій батьківщині, коли ж йдеться про українців на чужині, **то, бачучи малу, а то й жодну ефективність таких** засобів пропаґанди, до них останньо почали застосовувати „гнучкіші" засоби розкладу у формі нібито чисто еміґраційних видань. Пропаґандисти, що обслуговують ці видання вживають більш рафінованих методів, вони насамперед намагаються просувати загальну тезу про всемогутність та всесильність советського режиму в Україні, про безнадійність будь-якої боротьби з ним, щоб таким чином створити серед українських еміґрантів психічне заломання. Водночас вони висувають всякі перспективи можливостей „співпраці" з советським режимом в Україні за ціну льояльности до нього, промовчують або оминають проблеми поневолення України, насильства й русифікації, коли ж це не вдається, то або обходять їх або применшують їх вагу. Усе це дуже часто убране в рами „наукової об'єктивности", „дослідницької праці" „реальних" умов, які, як вони це хочуть доказати, єдині створюють перспективи можливостей дальшого існування українського народу, захисту його мови та культури.

В рамах цієї акції ми помічаємо намагання дискредитувати усі вияви політичного життя української еміґрації, використовуючи незгоди та спори, вносити хаос та дезорієнтацію, напускати одну групу на другу, дискредитувати працю усіх політичних середовищ, при чому це відбувається „ланцюговим" порядком, спершу одних, потім інших, залежно від потреб дня і мабуть інструкцій. До того доходить ще й намагання так чи інакше дискредитувати та „компромітувати" невигідних для цієї підривної акції осіб, які так чи інакше відкривають методи та цілі цієї роботи й остерігають українське громадянство. При чому й тут улюбленим методом є пов'язувати ці особи з українським націоналізмом, який обов'язково мусить мати нацистську закраску, нагадувати, що ті люди такою чи іншою мірою відігравали за своїх молодих літ якусь ролю в русі ОУН, дискредитувати їх наукову, чи публіцистичну працю, зокрема тоді, якщо ця праця пов'язана з дослідами советської дійсности і зокрема коли вона заторкує проблеми національної дискримінації в СССР і виявляли правдиве обличчя советизму, підтверджуючи це фактами. І тоді, навіть найбільш наукові праці, оперті на багатолітніх дослідах знеціюються, називається їх „антисоветською аґітацією", неспівмірною з новими часами мирного співіснування.

Методи, що їх стосує сьогодні советська пропаґанда для розкладу нашої еміґрації, як уже сказано, основно відрізняються від примітивних і брутальних прийомів в Україні, проте на ділі це тільки формальні різниці. Мета цієї акції однакова — дискредитувати будь-який спротив советському режимові в Україні, дискредитувати людей, що ведуть в такій чи іншій формі боротьбу за політичні права українського народу. Навряд чи в Україні хтось вірить в усі ці кагебівські „казки з тисяч і одиєї ночі", на чужині рафінованіші методи провокацій тим небезпечніші, що вони натрапили на трупку людей, які несвідомо стали знаряддям советських пропаґандистів, наївно вірячи, що саме це й є „свобода слова". В їх бік в першу чергу скеровані наші слова остороги. Найвищий уже час повністю ізолювати прихованих советських пропаґандистів від українського суспільства, позбутися якоїсь дивовижної і легкодушної толеранції, що дає їм можливості безкарно діяти.

ВІСТІ З ЕДМОНТОНУ

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

ДРУГОГО ВІДДІЛУ „ДОБРОЇ ВОЛІ"

п-і Е. Саганська

У вівторок, 22 травня відбулися річні збори другого відділу „Доброї волі", ЛУКЖ при катедрі св. Йосафата в Едмонтоні. Між запрошеними гістьми були духовний асистент о. крилошанин Ю. Ковальський, голова Єпархіяльної управи ЛУКЖ п-і Л. Слобода і голова першого відділу „Доброї волі" п-і Н. Крайчі. Заступниця голови п-і І. Вареница була господинею вечора та предсідницею загальних зборів. Секретаркою зборів вибрано п-ю О. Небожук.

Загальні збори відкрила голова відділу п-і М. Поренчук, а відтак о. крилошанин Ю. Ковальський проказав молитву. Після того була вечеря, а по вечері, п-і М. Поренчук передала провід зборами п-і І. Варениці. Вона привітала всіх гостей та членкинь та проголосила порядок зборів, який був такий:

1) Відчитання протоколу з попередних загальних зборів;
2) звіт управи відділу та поодиноких референток;
3) звіт голови;
4) звіт контрольної комісії та уділення абсолюторії уступаючій управі;
5) звіт номінаційної комісії та вибір нової управи;
6) внески та запити та ухвалення нових резолюцій;
7) закриття зборів.

З черги здавали звіти: секретарка — п-і И. Кулеса, скарбничка — п-і А. Цимбаліста, пресова референтка до „Українських Вістей" — п-і С. Прийма, пресова референтка до „Едмонтон Джорнал — п-і А. Байрак, за культурно-освітний реферат — п-і С. Брода, за імпрезовий комітет — п-і М.Купновицька, за комітети: відвідування хворих — п-і С. Савчин, опіки над садочком — п-і В. Байрак, бінга — п-і И. Маланчук, школи танків — п-і А. Федина, телефонічних повідомлень — п-і И. Савчин, продажу куховарських книжок — п-і И. Кулеса та розігравки („раффел") — п-і Е. Петрик. За контрольну комісію звітувала її голова п-і С. Прийма.

На кінці склала звіт із дворічної праці голова відділу п-і М. Поренчук, яка, під кінець, склала подяку всім, що з нею працювали, а, кромі того, передала дарунки вдячности за великий вклад праці таким членкиням: п-і А. Костюк — бінго, п-і А. Федина — школа танків, п-і В. Байрак — дитячий садок. Відтак п-і В. Байрак склала подяку п-і О. Небожук за її допомогу в праці для садочка.

Опісля голова номінаційної комісії п-і Л. Осташевська прочитала пропонований склад нової управи товариства, на який усі приявні членкині погодилися.

До нової управи вибрано такий провід: голова — п-і Е. Саганська, секретарка — п-і А. Бумбак, скарбничка — п-і И. Кулеса.

Після прочитання та вибору нової управи, п-і Е. Саганська подякувала членкиням за їхнє довір'я та вибір та заявила, що буде старатися вив'язатися як найкраще зі свого завдання.

О. крилошанин Ю. Ковальський передав привіт від Преосвящ. Владики Ніла, який не міг прибути на бенкет, бо був перешкоджений. В дальшому свойому слові о. духовний асистент закликав усіх членкинь працювати діяльно в свому товаристві, бо це є обов'язком кожної членкині.

П-і І. Вареница подякувала о. Ю. Ковальському за його слова, а зокрема за його дуже влучне порівняння праці жінок у ЛУКЖ до мистецької мозаїки.

З черги п-і Н. Крайчі привітала приявних від 1-го відділу „Доброї волі" й висловила своє признання за пророблену працю та заохочувала до дальшої праці, щоб допомогти катедральній парафії збудувати власний парафіяльний дім. Предсідниця склала щиру подяку за вислови признання й попросила до слова голову Єпархіяльної управи п-і Л. Слободу, що мала головну доповідь цього вечора.

В своїй оригінальній та цікавій доповіді п-і Слобода вказала на велике значення жіночого апостоляту та на завдання жінок-членкинь організацій як носіїв християнських чеснот. Дальшим важливим завданням жіночих організацій є ширення української культури та українського мистецтва.

Доповідь п-і Л. Слободи прийняли приявні оплесками, а п-і І. Вареница, яка дякувала за доповідь, сказала, що нові думки та нові провідні ідеї, які п-і Слобода висловила в своїй доповіді, будуть використані в майбутній праці відділу.

Під кінець зборів уступаюча голова п-і М. Поренчук подякувала п-і М. Варениці за переведення зборів, а п-і І. Вареница передала п-і М. Поренчук дарунок та склала від імені всіх членкинь подяку за пророблену працю в організації.

Загальні збори закінчено молитвою.

РІЧНІ ЗБОРИ ДРУГОГО ВІДДІЛУ „ДОБРОЇ ВОЛІ". Перший ряд зліва: А. Бумбак, Л. Слобода, М. Поренчук, о. Ю. Ковальський, Е. Саганська, Н. Крайчі, И. Коляса, А. Федина; другий ряд: І. Вареница, Е. Савчин, А. Гижик, В. Байрак, Н. Салук, З. Прийма, Е. Петрик, Д. Гулька, М. Пастушенко, А. Заблоцька, М. Бурак, Т. Стефанів, А. Цимбаліста, А. Костюк; третій ряд: О. Небожук, Л. Гавриш, М. Купновицька, М. Пилипа, С. Брода, Г. Савчин, С. Чижовська, С. Гой, П. Дедів, П. Іванець, С. Прокопчук, Л. Осташевська, Е. Маланчук.
фото: „Академія"

ДЕ, ЩО, КОЛИ БУДЕ В ЕДМОНТОНІ

П'ятниця, 7 вересня:

в год. 8-ма вечора, заля української православної громади виступ письменника Миколи Понеділка.

* * *

Субота, 8-го вересня:

Фамілійна забава Товариства Українських Пенсіонерів в год. 8-ій веч. в Українськім Народнім Домі. Приходіть всі щоб гарно забавитися.

Новий рік навчання

Святоюріївська Рідна школа, починаючи від середи 5 вересня, веде науку для окремих кляс у такі дні:

6 кляса — в середи від год. 5 до 8 веч.

5 кляса — в четверги від год. 5 до 8 веч.

2, 3 і 4 кляси — в суботи від год. 9 до 12 пол.

1 кляса — в суботи від год. 12.30 до 3.30 попол.

В суботи від год. 9 до 12 пол. — українсько-англійський відділ.

25-РІЧЧЯ ПЛАСТУ В ЕДМОНТОНІ

„Народе мій, як добре те, що ти у мене є на світі!" — є гаслом українського Пласту на 1973 рік. Гасло закликає пластунів до плекання пластової ідеї, а саме здобувати знаня про нарід, цікавитися проблемами сучасного життя в Україні та ставати корисними рідному народові.

Під цим патріотичним гаслом відзначує едмонтонський Пласт 25-річчя свого існування. З тої нагоди відбудуться окремі імпрези під час пластового традиційного „Тижня Пластуна" на початку жовтня ц.р.

Пластова Станична Старшина в Едмонтоні щиро запрошує все українське громадянство до участи в імпрезах, що відбудуться з тої нагоди.

НОВАЦЬКА ОСІННЯ МАСКАРАДОВА ЗАБАВА для дітей до 11 років, відбудеться в неділю 30 вересня в 3-тій годині попол., в Пластовому домі. Нагода для дітей погуляти у крузі своїх українських ровесників, запізнати товариша-товаришку, а також похвалитися своїм цікавим строєм. Дбаймо про те, щоб наші діти пізнавали українське середовище! Більше інформацій на афішах.

„ГЕЙ ЖИТТЯ ТИ НАШЕ ЮНЕ МОЛОДЕ . . ."

ВЕЛИКИЙ ПЛАСТОВИЙ БАЛЬ! Субота, 6 жовтня від години 6-ої вечора до 1-ої рано. Баль для молоді і дорослих, відбудеться в імпозантній залі „Шато Лякомб". Милі звуки оркестри Чорновола уприємнять усім настрій, а до того в приємному танці з виміною думок можна перевести весело час. Колишні пластунки й пластуни прийдіть на баль, щоб собі разом пригадати перші пластові забави в Едмонтоні! Квитки вступу можна набути в пластунів сеньйорів.

ОФІЦІЙНЕ ВІДКРИТТЯ ТИЖНЯ ПЛАСТУНА

Неділя, 7 жовтня, 12 година полудня. Служба Божа в катедрі св. Йосафата, а по Службі Божій офіційне відкриття „Тижня пластуна", підвищення пластових ступенів, заприсяження і т.д.

„ЧЕРВОНА ШАПОЧКА"

„Юна мрія" — пластовий молодечий театр під проводом сеніорки М. Дитиняк, відіграє п'єсу „Червона шапочка". Більше інформацій про п'єсу буде подано на афіші.

ВІДКРИТІ СХОДИНИ

П'ятниця, 12 жовтня, 8-а година вечора в Пластовім домі відкриті сходини старшого пластунства. В програмі: панельна дискусія, гутірка — спомини, діяпозитиви.

СПІЛЬНІ СХОДИНИ КУРЕНІВ ім. У. Кравченко і ім. П. Сагайдачного відбудуться в суботу 13 жовтня в годині 5-ій в Пластовому домі. В програмі будуть міжгурткові змагання пісень, рецитації, скечі й читання споминів.

ПЛАСТОВИЙ ЧАЙ з виставкою керамічної студії пл. сен. О. Манастирської та виставка станичного архіву, відбудеться в Пластовім домі в неділю, 14 жовтня пополудні.

Вище згадані імпрези дадуть змогу ширшим кругам громадянства познайомитися з працею Пласту в Едмонтоні.

Запрошуємо дітвору, молодь, дорослих і старших.

Колишніх пластунів і пластунок закликаємо . . . „не оминіть нагоди пригадати давні часи, як то було 25 років тому"?!

Пластуни — гостям раді!

пресс. реф. Н. Цинцар

„Український день" у Веґревил

В неділю, 26 серпня 1973 р. відбувся у Веґревил „Український день" при співучасти прибл. 2,750 осіб.

Загальна збірка була $697.34.

Розходи: афіші, оголошення, стрічки, шпильки $125.32

25% чистого прибутку для КУК у Веґревил $143.00.

Чистого прибутку для відділу КУК - Едмонтон $429.02.

За допомогу у переведенні збірки щира подяка від відділів КУК — Едмонтон і Веґревил, слідуючим паням: О. Бойко, А. Маркевич, К. Попик, О. Батицька, Р. Фарина, Н. Стус, і паннам: Р. Ількiв, Р. Ількiв, Д. Радзіван, О. Радзіван.

інж. М. Бойко,
фін. референт

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ ДІМ

винаймає свою залю на концерти, весілля, забави гостини та всякого роду культурні імпрези.

Телефонуйте на ч.: 479-2397; 422-8454; 429-0987

Адреса: 9620 - 109 авеню, Едмонтон

СІ-ПІ-ЕР МАЄ ПРАВИЛЬНІ ЛЕТУНСЬКІ ПОСЛУГИ ДО ПІВНІЧНОЇ ЕВРОПИ

АЛЕ МИ МУСИМО ЇХ ЩЕ ПОЛІПШИТИ

Зверніть увагу на наші прогулькові подорожі на 22-45 днів.
Вам не треба резервувати місць місяцями наперід.
Вам не треба давати 25% задатку з вашою резервацією.
Вам не треба платити за подорож 30 днів наперід.
Ви не тратите нічого, якщо ви відмовитеся від подорожі.
Вас не коштує нічого, якщо ви зміните свій плян в останній мінуті.
Ви не тратите нічого, якщо ви відмовитеся від подорожі, буде в літаку.

Ви можете летіти до одної країни, а повертатися з іншої. (Наприклад, якщо ви летите до Амстердаму, то ви можете вертатися наприклад з Копенгаги або Мюнхену).

В часі польоту в подорож та при повороті вами займуться дуже дбайливо. Вам будуть услугувати стюарди та стюардеси, вишколені відповідно до европейської традиції. Вони подадуть вам смачні страви, приготовані за кухарськими приписами різних країн. Попри наші дешеві летунські підорожі на час 22-45 днів, ми маємо знижкові летунські подорожі для молоді та дітей.

І ви можете летіти, тепер, а платити за те пізніше.

Зв'яжіться з вашим подорожним аґентом для СІ-ПІ-ЕР.

Ми можемо бути навіть дешевші від других

CPAir

Вісті з Едмонтону

Будуємо пам'ятник „Борцям за волю України"

Справа будови пам'ятника тим, що боролись за волю України, від довгого часу лежить на серці багатьох громадян Едмонтону. Бажання в якийсь спосіб тривало відзначити їх пам'ять, віддати довг тим, що не жалували труду і життя для ідеї волі українському народові, раз-у-раз ставало темою розмов, резолюцій зборів товариств, передовсім в комбатанських кругах, головно між тими, що самі брали участь в боротьбі за волю.

Державні народи, ті, яких змагання завершились волею для їх народу, шанують пам'ять визначних героїв боротьби, незнаних вояків, що згинули в боротьбі, будуючи їм пам'ятники, їх іменами називають міста, вулиці, будівлі, - в піснях народів, в споминах учасників славиться участь в боротьбі всіх тих, хто в якийсь спосіб причинились до здобуття волі.

Наші змагання за волю досі не увінчались успіхом. На землях нашої батьківщини України будують пам'ятники загарбникам, лютим ворогам українського народу. Українські діти не знають правди, не чують імен тих, що зі зброєю в руках боролись за волю, тих, що словом, перемоги скромним ділом причинились до піднесення національної свідомости, дали почин боротьбі за волю, боротьбі, що триває і до сьогодні, і яка одного дня таки принесе волю українському народові.

Будуючи пам'ятник борцям за волю, ми не тільки відзначимо тих, що в минулому боролися, але зобов'яжемо тих, що йдуть за нами, піддержувати прапор боротьби, всіми їм доступними середниками допомагати українському народові в його змаганні за волю.

Очі тих, що хотіли збудувати такий пам'ятник природно були звернені на Братство кол. вояків Першої Української Дивізії УНА — як наймолодшу та чисельно найсильнішу комбатантських організацій.

З кругів Братства Дивізійників виходили перші думки й почини в справі будови пам'ятника. На загальних зборах Братства кількакратно внесено резолюцію будови пам'ятника й остаточно зимою 1973 року формально створено комітет будови.

До співпраці в комітеті приступили такі організації: Станиця УГА (представники: о. митр. радник В. Чопей і п. М. Ткачук), Станиця УСС (інж. В. Горбай), Станиця УПА (п. К. Таланчук і п. О. Кокіль), Українська Стрілецька Громада — УНО (п. І. Біденчук і п. М. Наконечний), Ліга Визволення України (п. М. Сус і п. С. Лукіянець), Спілка Української Молоді (п. П. Дацків і п. В. Багнюк), Пласт (п. М. Стефанів), Український Народний Дім (п. І. Лагола), і Братство Дивізійників (о. Р. Ганкевич, п. Я. Цвікилевич, п. М. Левицький, п. М. Кучер, п. М. Свистун і п. Д. Радьо).

На ширшому засіданні комітету уформлено почесний комітет, діловий комітет і фінансовий комітет.

До почесного комітету запрошено кол. старшин Української Армії: о. митрата В. Лабу, о. митр. радника В. Чопея, п. Г. Турка, п. Г. Байрака і п. М. Голинського.

До ділового комітету ввійшли: голова — о. Р. Ганкевич (Братство Дивізійників); заст. голови — Я. Цвікилевич (Братство Дивізійників), секретар — М. Наконечний (Українська Стрілецька Громада), скарбник — М. Свистун (Братство Дивізійників), члени — М. Сус (Ліга Визволення України), В. Багнюк (Спілка Укр. Молоді), М. Стефанів (Пласт).

До фінансового комітету вибрані: М. Свистун, М. Ткачук, С. Лукіянець, В. Багнюк, І. Лагола, О. Кокіль, І. Біденчук і М. Стефанів.

Комітет має патронат від місцевого відділу Комітету Українців Канади, а до Преосвящ. Владики Ніла звернувся з проханням про місце на пам'ятник на цвинтарі св. Михайла.

Прийнято проєкт пам'ятника, виготовлений архітектом Ю. Черненком.

Ведуться переговори з мистцем Р. Летбітером про мистецьке виконання хреста. Передбачений шокторис пам'ятника виносить около $6.500.

Ясно, що комітет будови цілковито зданий на жертвенність української громади Едмонтону. То ж прохаємо про щедрі пожертви. Імена всіх жертводавців будуть проголошені в пресі. Ваші пожертви прохаємо складати на руки голови фінансовоко Комітету — М. Свистуна, 10219 - 97 Стр., Едмонтон, Алберта.

о. Р. Ганкевич,
гол. ком. будови пам'ятника

Збірка по церквах на радіо передачі

Централя Українців Католиків Едмонтонської єпархії, за благословенням Преосвящ. Владики Ніла, звернулася з проханням до оо. парохів Едмонтону та поза едмонтонських парафій, з проханням перевести збірку на покриття коштів радіопередач Централі.

На цю ціль переводжено збірки попередніми роками, за вийнятком минулого року, й збірка була успішною. Сподіваємося, що й цьогорічна збірка увінчається належним успіхом та допоможе продовжувати радіопередачі, які відзеркалюють життя й діяльність Едмонтонської єпархії.

Ми звернулися з проханням до оо. парохів, щоб вони вчислили цю збірку до парафіяльних збірок й видали всім жертводавцям посвідки для використання при звітах до прибуткового податку.

Сподіваємося, що вірні Едмонтонської єпархії виявлять зрозуміння для справи нашої радіопередачі й своїми жертвами допоможуть нам її продовжувати, за що складаємо заздалегідь нашу щиру подяку.

За Централю Українців Католиків Едмонтонської єпархії:

д-р М. Снігурович, голова
о. митрат д-р М. Сопуляк, дух. асистент
М. Сус, за секретаря

—o—

Національна вкладка до КУК

Відділ КУК в Едмонтоні переводить збірку національної вкладки на 1973 рік. Національні вкладки, вплачені через відділи КУК, ділиться по половині між централею і відділами КУК.

В місяцях липні і серпні (листа ч. 6) вплатили національну вкладку:

по $100 — вплата на сплачення зобов'язань „Геритидж Трост";

по $25 — п. В. Дячук, посол, п. Ю. Козяк, посол, п. П. Шевчук, адвокат, д-р І. Смульський;

по $20 — п. Т. і п-і М. Слабий;

по $15 — п. Г. Барабаш, д-р Б. Кузик (друга вплата, разом $25);

по$10 — пп: М. Басараб, п-і О. Батицька, О. Блищак, Н. Боднар, п-і А. Бойко, В. Бригідер, І. Бумбак, о. О. Хомяк, І. Холонівський, В. Чорновол, о. М. Дядьо, Е. Довгий, Р. Дринич, Я. Федорів, о. Р. Ганкевич, П. Гонтарик, Ф. Горобець, С. Гуцул, Я. Гуглевич, Д. Ільків, д-р В. Іванець, Е. Єренюк, О. Єренюк, М. Каліновський, о. д-р Е. Камінський, Ю. Колач, О. Кондратюк, М. Кучер, інж. В. Кунда, С. Мартюк, В. Музика, М. Наконечний, Г. Порохівник, З. Прокоп, В. Романюк, І. Руданець, З. Середа, Д. Шульган, В. Стадничук, п-і О. Стадник, о. І. Стус, М. Шрам, М. і Н. Таланчук, А. Тарнавський, В. Татчин, І. Воркун, Н. Воркун, Н. Юсипчук, В. Зінчук.

Від січня 1973 р. до кінця серпня 1973 р. вплатили 252 едмонтонців і дві установи на суму $3,250.00.

Задовження відділу КУК до сьогодні є ще рівно $2,000, а в касі всього лише $4.88.

Хто ще не вплатив національної вкладки до КУК, просимо слати на адресу:

Ukrainian Canadian Committee
Edmonton Branch
11315 - 111 Avenue
Edmonton, — Alberta
T5G 0C8

В попередній листі ч. 1, яка була поміщена 19 липня в „УВ", помилково надруковано С. Стефанів, правильно мало бути С. Стефанюк.

інж. М. Бойко, фін. референт

—o—

► **У зв'язку із великими** повенями в азійській країні Пакістані, уряд США вислав туди моторові човни та гелікоптери, щоб допомагали рятувати людей та виплатив 100,000 долярів на допомогу потерпілим від повені.

► **Арабські терористи хо**тіли закупити в СССР ручні протилетунські ракетні бомби „Стріла", яких вживали північні в'єтнамці в боях з американськими вояками. СССР відмовився продати ці ракетні бомби терористам.

Українському воєнному інвалідові

ВАНКУВЕР, БР. К.

В журбі про тих, що у збройній боротьбі за волю України втратили своє здоров'я та зовсім або частинно здібність до праці — Українська Стрілецька Громада у Ванкувері звертається до українського громадянства з гарячим проханням скласти в часі листопадової збірки щедрі пожертви на дар українському воєнному інвалідові.

Під опікою Суспільної Служби Комбатантів є ще понад 300 воєнних інвалідів і немічних колишніх українських вояків, які потребують нашої допомоги.

(Вісті комбатанта)

СПИСОК ЖЕРТВОДАВЦІВ

43.50 — УНО Ванкувер з листопадового концерту з року 1972;

20 — Т-во „Просвіта" ім. І. Франка;

15 — Ротарі Моторс Лтд., О. Кірк, адв.;

10 — П. Грекул, відділ ОУК, А. Бучко, А. Трач, В. Жук, К. Дуда і Син Лтд., Г. Доросевич;

6 — І. Заяць;

5 — д-р Л. Комар, К. Братусь, Ю. Павлусь, І. Шпак, М. Заяць, І. Бабець, В. Савка, Ст. Кохан, П. Сирота, В. Кіх (адв) П. Кулеша, Н. Вітів, П. Бучко, В. Давидяк, С. Німець, П. Чижик, В. Климко, Ю. Гонтер, Ст. Хомницький, В. Місьонг, І. Станько, Д. Лазорко, М. Чуйко, Я. Татарнюк, І. Шпот, В. Бекей;

4 — о. прот. П. Вублик;

3 — Ю. Лавришин, Б. Форвин, Кригарня „Дніпро", К. Крецун, М. Шадель, А. Данилів, Я. Стоцкий, І. Заяць;

2 — о. Ю. Слота, І. Котик, С. Абрамович, А. Ваврик, П. Сирота, Н. Висоцький, Д. Мацелюх, П. Дмитрів, Е. Гладій, Н. Прийма, М. Заяць, О. Заяць, М. Заяць, П. Заяць;

1 — Ю. Диба, Ст. Шостак, П. Гармідер, Я. Боровський, П. Дипчій, А. Яриш, А. Абрамюк, А. Ровак, М. Пукіш, Н. Чернега, п-і Верхова, І. Котик, Д. Великан.

Щира подяка всім жертводавцям, а зокрема п-і А. Бучко, яка, довідавшися про збірку на інвалідів, сама без пригадки зголосилася з пожертвою 10 дол.

Разом зібрано $351.00.

Українська Стрілецька Громада
Відділ Ванкувер, Бр. К.
Матвій Заяць

Почесний відділ турецьких вояків вітає канадського міністра державної оборони Дж. Річардсона (посередині) перед будинком турецького міністерства державної оборони в Анкара, Туреччина. За міністром Річардсоном майор канадських військ Дж. Левен. З канадською делеґацією, що брала участь в нарадах представників восьми держав европейського оборонного союзу НАТО, був теж представник Об'єднання канадської етнічної преси видавець „Канадійського фармара" — Ш. Дойчек.

—o—

Короткі вістки

► **Невідомі справники** вкинули через отвір у дверях для поштових посилок в Російському народному домі динаміт, який вибух і спричинив шкоду на 50,000 долярів. Після новорічної забави в 1972 році в тому домі також стався вибух, що спричинив багато шкоди.

► **Англійські інженери** проголосили, що вони збудували машину-робот, яка може виконувати багато робіт. Між іншим ця машина може скласти чотири колеса, дві осі та верх автомобіля разом й в той спосіб закінчити складання автомобіля.

Лекція про беззаконня в совєтському союзі

Олександер МАП

Валерій Чалідзе прочитав у Лондонському університеті 5 публічних лекцій, які складають цикль його виступів про права людини в Совєтському Союзі. Чалідзе, який разом з академіком Сахаровим та інженером Твердохлєбовим створив у Москві комітет прав людини, одержав у листопаді минулого року, дозвіл виїхати для читання лекцій у ЗСА, але там представники совєтського посольства заявили Чалідзе, що він не може повернутися до Радянського Союзу в зв'язку з позбавленням його громадянства.

Валерій Чалідзе прибув до Англії на запрошення економічного факультету Лондонського університету. Він прочитав також кілька лекцій у Кембріджі. Темою останньої лекції Валерія Чалідзе в Лондоні була „Система покарань застосовувана в Совєтському Союзі в політичних справах". Лектор сказав, що він не мав змоги спинитися на характеристиці політичних справ, у яких обвинувачують совєтських громадян. Політичні справи в СССР набули великого поширення: людину можуть заарештувати за релігійну діяльність, за участь у демонстрації, за зберігання самвидаву і навіть за те, що людина поскаржилася органам влади на те чи інше беззаконня. Причин для арешту є багато. Наприклад, необережна фраза у присутності доносщика. Тому Валерій Чалідзе докладніше говорив про процесуальні порушення в СССР щодо політичних в'язнів. Наприклад: заарештованого повністю ізолюють від зовнішнього світу. під час слідства він не має права на листування, ні на побачення з рідними або друзями і не може користуватися послугами адвоката, бо справу обвинуваченого адвокат може одержати лише після попереднього слідства. Отже, в'язень цілковито ізольований і одержує інформацію лише від слідчого. Але переконливі докази Чалідзе свідчать про те, що слідчі вдаються до брехні. Наприклад, заарештованому вони кажуть, що його друзі відреклися від нього і від своїх колишніх переконань. Наприклад заарештованому Любарському сказали, що Чалідзе відмовився від своїх творів. Коли Чалідзе довідався про цю брехню слідчого, він негайно надіслав протест Андропову — голові комітету державної безпеки СССР, але відповіді не одержав.

Процесуальні порушення бувають і після слідства, і обвинувачений не може вибрати адвоката за власним бажанням, бо всупереч закону не всі адвокати можуть брати участь у політичних процесах. Суд не бере до уваги клопотання підсудного або його адвоката, кажім покликати свідка або доповнити докази, в той час, як такі ж клопотання, з боку обвинувачувачів суд негайно задовольняє. Дуже утискують права людини — не тільки суспільства взагалі, але й зокрема підсудного — закриті суди. Причому, як відзначив Чалідзе, проти цього очевидного порушення, як правило, протестують навіть адвокати. За конституцією, сказав Чалідзе, суд в СССР незалежний і підпорядкований лише законові. Насправді, якщо судді — члени КПСС, то вони підпорядковані партійному статутові, який зобов'язує комуністів усіма засобами боротися проти ідеологічних відхилень. Очевидно, члени КПСС не можуть входити до складу суду, бо такий суд не буде незалежний. Крім закону, суддя керується статутом своєї організації, тобто — партії. Після засудження людини, сказав Чалідзе, до неї застосовують уже в таборах незаконний і чужий сучасній цивілізації метод „виховання" — голодом. На закінчення Валерій Чалідзе коротко розповів і про запроторення людей до психіятричних лікарень спеціяльного типу, не зважаючи на те, що в усіх випадках треба дотримуватися прав людини, проте становище запроторених до психіятричних лікарень щодо їх прав навіть гірше за ті умови, в яких перебувають в'язні у таборах.

Лекція Валерія Чалідзе в Лондоні відбулася при великій авдиторії, викликала багато запитань і мала надзвичайний успіх.

—o—

Шевченківська фундація дала $75,000.00

НА УКРАЇНСЬКУ КУЛЬТУРУ

На річному засіданні дирекції Шевченківської фундації в червні ц.р. відзначено 10-ту річницю зачартерування фундації. Президент Шевченківської фундації д-р І. Глинка підкреслив, що за той час Фундація зі своїх чистих доходів розділила на потреби української культури суму $76,801.

Екзекутивний дир. С. Яр. Кальба подав, що в минулому році одержано нових датків на суму 75,474.94, що піднесло власні фонди Шевченківської фундації на день 31. 3. 1973 до суми $518,132.95. Між тими, що зложили нові датки в минулому діловому році є 31 нових фундаторів, від яких одержано по $1,000 і більше, і 4 нових меценатів, які зложили по $5.000 і більше, а саме М. Карпюк з Веґревил, М. Спачинський з Едмонтону, І. і А. Мазуринки з Торонта і президент Фундації д-р І. Глинка з Вінніпеґу.

На цьому річному засіданні дирекція Шевченківської фундації уконституувалась на рік 1973/74 в такому складі: д-р І. Глинка — президент, д-р Я. Барвінський — заступник президента, Теодора Гаврисишин — секретар-скарбник, і члени: сен. П. Юзик, суддя І. Соломон, інж. В. Денека і А. Мельник.

БУДУЄМО ДІМ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ

ДОТЕПЕР ВПЛАТИЛИ:

(Продовження)

(В дужках повна дотеперішня пожертва)

2.000.00 дол.: Спілка Української Молоді (10,900.00), Ліга Визволення України (17,735.00), Об'єднання Жінок Ліги Визволення України (16,080.00) Батьківський комітет СУМ (34,200.00);

500.00 дол.: Українська Народня Поміч — Пітсбурґ, США, Гвоздецький М. (1,000.00);

400.00 дол.: Швидків М. (500.00);

350.00 дол.: Середюк Т. (500.00), Горудько І. (500);

300.00 дол.: Різень І. (500), Юник В. (500), Лучканич І. (500);

255.00 дол.: Крупа Й. (500);

250.00 дол.: Крайова управа СУМ — Торонто, Скольний Д. і Л. (500), Атаманьчук М. (500), Федишин П. (500), Федоркевич Я. — Ллойд Мінстер (500), Стахів М. (500);

200.00 дол.: Фіялка Б. (505), Бордун С. (500), Рак Д. (300), Татчин Я. (500), Чайківський Я. (700) Лощук І. (500);

150.00 дол.: Цибак А. (475), Олексійчук М. (500), Хохля Ю. (500), Цинцар Анна (500);

100.00 дол.: о. Ганкевич Р., Микитишин П. — Веґревил, Апонюк Е., Новицький Н., Кокоруда М., Бойко Мир. і П. (500), Гнатюк С. (600), Лиховид Анна (210), Романків І. (150);

50.00 дол.: Бабяк В. (100), Паславський В. (150), д-р Бачинський І., Бурак Таня;

40.00 дол.: Рибачок А. (80);

35.00 дол.: проф. Березовський Р.;

25.00 дол.: Шклярський І., Волошин І.

(Продовження буде)

ВАЖЛИВЕ ДЛЯ ВЛАСНИКІВ ДОМІВ

Кошториси даром

З ФАБРИКИ ДО ВАС

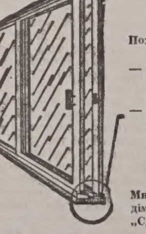

Похиле підвіконня включує:

— вінилеву щілину (не допускає морозу)

— система для пересування ніколи не справляє клопоту

Ми можемо прикрасити Ваш дім цими чудовими дверми „Супрім" до патіо

СТАРЕ НОВЕ

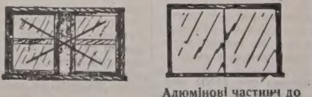

Алюмінові частини до розсування на боки зі сіткою та забезпечення перед бурею

СТАРЕ НОВЕ

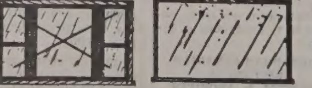

10 РОКІВ ГАРАНТІЇ НА ЗАМКНЕНІ ЧАСТИНИ

Професійна інсталяція

SUPREME WINDOWS LTD

Office 484-5684, Evenings 482-2511, 16935 - 110 Ave.

ПОТРІБНО

Реальностей і домів

Потрібно всякого роду будівельних площ та домів. Маємо покупців з готівкою, що шукають всякого роду реальностей у кожній дільниці міста Едмонтону, якої небудь величини й куплять їх в такому стані, в якому вони є.

За всіма порадами відносно продажу або закупу ваших реальностей просимо звертатися до нашого представника за щирою порадою та швидкою обслугою. Наші представники говорять плавно українською мовою.

Звертайтеся без зобов'язання до:

Нік БАБІЙ 479-1866

Михайло БЛАВАЦЬКИЙ 424-4532

або до офісу на телефон ч.: 429-6656

HERITAGE TRUST

Real Estate Division

10166 - 100 St. Edmonton, Alberta

Едмонтон, Алберта: похорон піонера

БЛ. П. ВАСИЛЯ ГАВРЕЛЯКА (старшого)

Бл. п. Василь Гавреляк, один з перших піонерів, батько кол. мейора Едмонтону, Василя Гавреляка, помер після довгої недуги 10 червня на 93-ому році життя.

Покійний Василь народився в селі Банилів, в Україні, як син Миколи Гавреляка, один зі семеро дітей у родині. Читаючи про Канаду, покійний рішив виїхати до незнаного краю, що й зробив, маючи лиш 18 років життя. Він покинув рідну зелену Буковину, поїхав за море, де став одним з перших українських поселенців в Канаді.

бл. п. Василь Гавреляк

Бл. п. Василь взяв гомстед на північ від ріки Саскачеван в околиці, яку пізніше названо по його імені Василь. Його поселення в тій околиці стало принукою для багатьох соток українських імігрантів поселитися тут і дальше на північ аж до Саддл Лейк і Гудфиш Лейк.

Піонерське життя не було легким. Він мусів рубати ліс, корчувати пеньки при хмарі комарів, що нападали і на людей і на звірят. Найбільше докучала першим піонерам недостача доріг, бо вони не могли нікуди рушитися.

Щоб доповнити свій мізерний дохід з фарми, покійний працював у других (багатших) фармерів на Стони Плейн, поблизу Едмонтону, а також в копальні вугілля в Летбридж, Алберта.

Працюючи між чужими, покійний навчився англійської мови. І саме тому, що він вивчив ту мову, а таких було небагато, що їм це так скоро вдалося, д-р Лофорд з Джордж МкДугал шпиталю назначив його своїм асистентом-перекладчиком.

В 1906 році його призначив федеральний уряд урядником до перепису населення. Покійний був першим українцем, що мав таке становище. То було неабияке завдання для покійного; бо він умів говорити по англійськи, але не вмів ні читати ні писати.

Щоб цему зарадити, він відбув короткий курс англійської мови і, користуючись словником, а деколи й німецькою мовою, він за два тижні був готовий до переведення перепису населення.

Після того прийшли інші назначення: 1906 р. він став канселором (дорадником) місцевої округи Поліпшення, в 1907 році судовим приставом („шериф бейліф"). В 1907 р. він став теж секретарем новоствореної муніципальної округи „Василь" і був ним до 1927 року.

В тих піонерських часах поселенці одержували свої поштові посилки поштовою каретою, яка їздила з Лемонту до Саддл Лейку. Дім Гавреляків був перестанком для тих поштових возів і тому часто було так багато людей у їх домі, що, як пише п. В. Гавреляк у своїх споминах: „Моя родина мусіла спати на підлозі, хоч ми мали шість ліжок в хаті".

В 1909 році Оттава створила поштову станицю у Василь, а покійний Гавреляк був там першим поштовим урядником. Той поштовий уряд і пошту покійний обслуговував до 1946 року, коли він перейшов на відпочинок і перейшов жити до Едмонтону.

Від коли на землях на північний схід від Едмонтону почало осідати багато наших поселенців, покійний Василь присвятив багато уваги, щоб дати дітям перших українських поселенців освіту. Він предклав перше прохання до міністерства освіти в 1910 році і, за допомогою п. Р. Флетчера, визнано першу шкільну округу під назвою „Просвіта"; покійний став секретарем і касиром тої шкільної округи й був ним до 1915 року. За першою округою скоро прийшли інші: Банілла, Дежарлес, Іспас, Боровіц, Кадрон, Дикийбуш та інші в околиці Дежарлес, Ендрю, Смоки Лейк та Вілна. Всі вони є вислідом його старань. Він звичайно бував секретарем-касиром тих нових шкіл і багато людей ще й сьогодні пригадують собі, яких то добрих учителів підшукував для шкіл покійний Василь Гавреляк.

В 1912 році покійного Василя назначили мировим суддею; і знову він був першим українцем в Алберті, що сповняв той почесний уряд. Як мировий суддя він справував цей уряд аж до 1921 року і в його споминах можна читати багато веселих історій, зв'язаних з тим урядом, але можна знайти теж і багато серйозних історій.

Як мировий суддя він мав також завдання записувати народини, вінчання й смерті.

Покійний брав також участь в політичному й церковному житті. Він був урядником для контролі парляментських виборів в окрузі Гвайтфорд в роках 1913 - 1915 - 1922.

Зокрема цікаві були вибори в 1915 році, то були так звані „вибори за тверезість". В той час велася дискусія над Канадським законом про протібіцію з 1882 року, а саме: чи дійсно вживання алькогольних напитків є таким чинником, що руйнує спокій, порядок та авторитет уряду Канади.

В тому часі покійний став членом партії Об'єднаних фармерів і був президентом тієї партії в окрузі Белліс.

Бл. п. Василь був одним з основників церкви на „Василь" та був її секретарем-касиром від часу її посвячення в 1911 році аж до 1946 року.

Як пенсіонер у Едмонтоні він був добрим членом УГПЦеркви св. Івана і аж до своєї недуги в місяці листопаді минулого року він до неї правильно ходив.

Він був першим у многих речах: перший, що мав жниварку на північ від ріки, перший, що мав телефон, перший, що мав автомобіль. Його дім був місцем сходин для поліції АрСіЕмПі, для індіян, і для фармерів, що мандрували з порошного південного Саскачевану до фармів на Піс Рівер.

Його дружина Анастазія померла ще в 1963 році проживши в подружжі 60 років. Вони обоє мали окрему ласку від Бога святкувати діямантовий ювілей подружжа 20 січня 1963 року. Їхній найстарший син Андрій помер нагло 22-го вересня 1972 року.

Хоронили покійного Василя Гавреляка ВПреосв. Андрій, о. митрат Ф. Керницький і о. протоієрей А. Хом'як з церкви св. Івана на цвинтарі Бічмонт.

В похоронних промовах о. Керницький і п. Т. А. Шандро і о. А. Хом'як підкреслили виїнятковість особи покійного Василя. „З ним зійшла в могилу ціла доба".

Оплакують славного батька сини; Степан — суперінтендант „Алберта Повер", Василь — бизнесмен і кол. мейор Едмонтону на протязі одинадцять років і дочка Марія зам. за В. Лобай, що є асистенкою принципала у Вікторія композіт середній школі — всі в Едмонтоні; вісім внуків і вісім правнуків.

У своїй присв'яті „дочки Піонера", доня покійного п-і Лобай писала, коли покійний Василь уже догаряв: „Хтось дуже рідкий і дорогоцінний скоро відійде від нас, він відійде, але його не забудуть. Ніколи. Бо він є дійсним „сином землі".

ЗАМОВЛЯЙТЕ ТЕПЕР ЛИШ ЧЕРЕЗ INTERTRADE EXPRESS CORP.
НАЙКРАЩИЙ ДАРУНОК В УКРАЇНУ
ТЕПЕР БІЛЬШ КОРИСНІ, ЯК КОЛИ-НЕБУДЬ ПЕРЕДШЕ
СПЕЦІЯЛЬНІ РУБЛЕВІ ЦЕРТИФІКАТИ
INTERTRADE EXPRESS CORP. **НАЙПЕРШЕ**
ВАМ ТО СКАЗАЛА А ВАШІ РІДНІ ЦЕ **ПІДТВЕРДИЛИ**

За спеціяльні рублеві цертифікати Ваші рідні можуть набути все, що лиш захочуть, за частину нормальної ціни. То подібно до того, якщо йти до крамниці із $100 й дістати за те товарі, що вартують $200 або $300 або навіть більше. INTERTRADE EXPRESS CORP. радо пішле вам докази на те зовсім даром. Спеціяльні рублеві цертифікати можна теж виміняти на звичайні рублі па найвищій ставці.

ВПОВНІ ГАРАНТОВАНІ НАЙСКОРІША ПОСЛУГА
Достава прибл. протягом 3-ох тижнів.
Ціна за один СПЕЦІЯЛЬНИЙ РУБЕЛЬ є $2.80
ЦЕ Є ПОВНА ЦІНА АБСОЛЮТНО НЕМА НІЯКИХ ІНШИХ ДОПЛАТ.
ДОМАГАЙТЕСЯ НАШИХ ДАРОВИХ ІЛЮСТРОВАНИХ КАТАЛОГІВ.
ЗАМОВЛЯЙТЕ ТЕПЕР ЗАМОВЛЯЙТЕ ЛИШ ЧЕРЕЗ
INTERTRADE EXPRESS CORP.
125 East 23rd Street
Fifth Floor
New York. N.Y. 10010
Tel.: 982-1530
ДУЖЕ ВАЖНЕ
АВТОМОБІЛІ
ВПОВНІ ГАРАНТОВАНІ
ДУЖЕ СКОРА ДОСТАВА
ВИБИРАЙТЕ З ЦИХ НОВИХ МОДЕЛІВ
ЖІГУЛІ ВАЗ 2101 — АМ $3.812.00
НАЙНОВІШИЙ ВДОСКОНАЛЕНИЙ ЕКСПОРТОВИЙ МОДЕЛЬ ЖІГУЛІ ВАЗ 2103 — АМ $ 4,392.00
ЖІГУЛІ ВАЗ 2102 СТЕЙШЕН ВАГОН — АМ $4,197.50
ЕКСПОРТОВИЙ МОДЕЛЬ МОСКВИЧ 412 ІЕ — АМ $3.862.00
МОСКВИЧ 408 ІЕ — АМ $3.551.00
ЗАПОРОЖЕЦЬ ЗАЗ 968 — АМ $2.435.00
ПИШІТЬ ЗА НАШИМ СПЕЦІЯЛЬНИМ БЮЛЕТЕНОМ ЗІ СВІТЛИНАМИ АВТОМОБІЛІВ
АПАРТМЕНТИ
ВЖИВАНИЙ ОДЯГ ДЛЯ ВІДВІДУВАЧІВ ІЗ СССР
ДОМАГАЙТЕСЯ НАШИХ СПЕЦІЯЛЬНИХ БЮЛЕТЕНІВ
МИ МАЄМО 24 РОКИ ДОСВІДУ В ЦЬОМУ БИЗНЕСІ І МИ МАЄМО ТИСЯЧІ ВДОВОЛЕНИХ КУСТОМЕРІВ

ПОДЯКА

Після мойого перебування в лікарні (Едмонтон Дженерал Госпитал) складаю мою прилюдну сердечну подяку предоброму Господеві Ісусові Христові, нашій небесній неньці Пречистій Діві Марії за вислухані молитви моєї дружини, моїх дітей, внуків та моїх друзів в наміренні мойого здоров'я.

Сердечну подяку складаю Всеч. отцям духовним, які відслужили св. Літургії в наміренні мойого здоров'я: о. Б. Снігуровичеві, о. митр. М. Сопулякові, о. Я. Федуникові, о. крилош. В. Тарнавському, о. радникові Е. Дмитрукові й о. митр. радникові В. Чопейові.

Сердечну подяку складаю Всеч. отцям духовним та моїм друзям, які відвідали мене в лікарні: о. Б. Снігуровичеві, о. Я. Федуникові, о. крилош. В. Тарнавському, о. архим. О. Щербаньові, о. радникові Е. Дмитрукові, о. крилош. М. Дядеві та д-р М. Голубіцькому, д-р М. Снігуровичові, д-р І. Смульському, д-р Й. Костюкові, д-р С. Колберові, (який насправді, як рідний, доглядав мене в лікарні), п. учит. Д. Прокопові, п. шк. інсп. Із. Горецькому, п-ву Ю. Федунцям, п-ву М. Боханецьким, п-ву А. Кондратюкам, п-ву В. Кльоцам, п. А. Шпурові, п. Бойчукові, моїм братям Теодорові і Петрові Хомлякам, стриєчному братові Б. Соколюкові, п-і Марії Шерман, п-і А. Приймі, п-і А. Новицькій, п-і К. Грецан, п-і Джуді Колмас — за прегарну китицю квітів.

Сердечно дякую о. капелянові лічниці, о. Джанові, за уділювання мені кожного дня вранці святого Причастя.

Сердечно дякую шпитальним доглядачкам (норсам) за їхню ввічливу услугу та за те, що з приводу мойого дня народження, який припав тоді, як я перебував в лічниці, влаштували для мене несподіванку та вгостили мене і всіх моїх відвідувачів смачним тортом і гарбаткою.

Я завжди згадуватиму із сердечністю усіх моїх дорогих друзів, які відвідували мене в лікарні та потішили мене щирими словами в часі моєї недуги.

Хай Вам усім предобрий Господь заплатить сторицею.

Антін Хомляк
із родиною.
Едмонтон, Алта.

МОЇ КАНАДСЬКІ ШЛЯХИ

В. ГАВРИШ

МОЄ ЗНАЙОМСТВО ІЗ М. ЗАЛІЗНЯКОМ

Одною із замітніших постатей між українськими поселенцями, що прибули до Едмонтону ще далеко до світової війни був А. Максим Залізняк.

Як я бачив його, мені завжди чомусь приходили на думку слова пісні: „Максим козак Залізняк, козак з Запорожжя. . ." Високий кремезний, здорового вигляду, з рум'яним лицем, він мав щось у собі з того Максима Залізняка, про якого співають у пісні, що „приїхав на Вкраїну, як ловная рожа". Наш Залізняк мусів походити з давної козацької родини, бо на це вказувала його ціла постава. Одного йому лише не **доставало до справжнього** козака, а саме довгого вуса. Говорив Залізняк поправною українською мовою, з гарним східньо-українським акцентом, наголошуючи при тому з притиском деякі слова.

Познайомився я з покійним Максимом Залізняком припадково в мойому ресторані, куди він зайшов був на каву. Він завів зі мною розмову й зразу завважив, що в мене з освітою не надзвичайно та що я говорю неправильно по-українськи. Він намовляв мене, щоб я читав українські книжки та доповняв своє знання, а передусім, щоб я навчився правильної української мови та щоб навчитися правильно писати по українськи. Він постійно старався говорити зі мною правильною українською мовою, щоб я вивчив добре українські слова та поправну їх вимову.

Я був тоді молодий, мав добру пам'ять, то й запам'ятав чимало правильних українських слів. Зате з писанням було гірше. Моя домашня освіта в рідному селі була майже ніяка, а тут у Канаді не було часу ходити до школи, бо треба було заробляти на щоденний хліб й тому, хоч я навчився писати й навіть при писанні користуюся писальною машинкою, то поправно писати по українськи я таки не навчився.

Та тепер навіть ті, що покінчили високі школи, нераз нарікають, що не знають добре теперішньої української мови, бо вона постійно міняється, а до того одні держаться київського нового правопису, інші держаться давнішого українського правопису, а ще інші мають таки свій правопис. А я вже за старий вчитися нового правопису, то пишу, як знаю, а добрі люди мені мою мову троха виправлять. Але від Залізняка я таки української мови троха навчився.

По Залізнякові пізнати було зразу, щі він мусів походити з доброї родини та що він мав високе образування. Він сам казав, що покінчив середню школу й студіював у Київському університеті. Одначе з його студій в Київі він тут мабуть не мав ніякої користи.

Протягом довгих років нашого знайомства покійний Залізняк деколи говорив і про свої молоді роки та про історію свого життя, з чого я дещо запам'ятав й тут хочу про те написати.

Не знаю, чим був батько Залізняка, але здається, що мусів бути якимось дворянином, або урядником, бо він був одружений із француженкою. Залізняк навіть деколи показував своїм близьким приятелям метрику своєї матері, написану в французькій мові, з якої виходило, що його мати належала до якоїсь протестантської Церкви у Франції в якій була охрещена. Може якраз то мало вплив на те, що Залізняк в Канаді опинився у рядах пресвитеріянської Церкви, де залишився до смерти й де був навіть духовником.

УКРАЇНЦІ В ЕДМОНТОНІ

МАЮТЬ НОВИЙ МУЗЕЙ-АРХІВ

В культурних народів кожне більше місто має свій музей, в якому зберігає пам'ятки минулого. Музеями опікуються також держави, які часто дають поважні допомоги на їх удержання. Але найбільше грошей та матеріялів по музеях то жертви громадян що дорожчать минулим і хочуть його зберегти для грядучих поколінь.

Українські поселенці вже живуть понад 80 років в Канаді й по ниж вже є чимало пам'яток, які варто зберегти. Цим займаються українські музеї в Канаді, з яких деякі мають навіть дуже поважні збірки.

Та, крім різних речей, що їх зберігають по музеях, є ще інші пам'ятки, як світлини (фотографії), давні часописи, книжки, відзнаки, стяжки і друге. Такі речі є також пам'яткою минулого та джерелом інформацій для дослідників.

Такі пам'ятки минулого збирає Канадсько-український архів-музей в Едмонтоні, який цього року набув уже власний будинок, що тепер відновлюється й куди цієї осені будуть передані всі дотепер зібрані речі.

Ініціятором едмонтонського архіву-музею був п. Григорій Йопик зі своєю дружиною Стефанією. Не жалуючи ані грошей ані часу, вони обоє працювали над організацією музею та призбируванням речей. Через довгий час вони майже кожної неділі виїздили на фарми, щоб там збирати цінноші нашої культури: книжки, старі газети, журнали, документи, образи, світлини, народні строї, привезені до Канади або придбані вже тут. За кілька років вони зібрали около 5 тисяч різних давних книжок, деяке число строїв та інших речей і все те примістили в своїй хаті.

В 1971-му році, з ініціятиви п-ва Йопиків повстав громадський комітет, який проголосив що п-во Йопики передають все зібране майно на власність української спільноти в Канаді, а вести музей має окремий комітет.

Тим комунікатом започатковано музейно-архівну збірку, що тепер приняла вже офіційну назву й законне оформлення. Також вибрано дирекцію музею в такому складі: п. Гр. Йопик, о. митрат д-р М. Сопуляк, п. Б. Мельничук, п. Ю. Стефаник, п. М. Наконечний, п-і С. Йопик, п. М. Когут, адв. Р. Дзеник, проф. С. Яременко, п. П. Форемський та п. Ю. Федунець.

Ця дирекція на своєму засіданні покликала до життя три комісії: 1) архівно-музейну, яку очолює п. Гр. Йопик, 2) фінансово-організаційну веде п. інж. М. Когут і 3) будівельно-господарську очолив п. Ю. Федунець. Всі ці комісії діяли досить жваво. У висліді чого зібрано більше матеріялів до архіву-музею, придбано більше нових членів і закуплено будинок в якому тепер, під наглядом п. Федунця переводиться ремонт і цеї осені вже всі зібрані речі будуть перенесені до гарно викінченого будинку.

Досі управа архіву-музею дістала вже деяку допомогу (2,000 дол.) від уряду в Оттаві на скатальогування зібраних речей та 9,000 долярів від провінційного уряду на віднову будинку. Однак ця допомога є далеко невистарчаюча. На цю ціль потрібно ще дальших 20,000 долярів і тому управа звернулася минулої весни до свідомих українців, щоб вписувалися в члени Архіву-музею (річна вкладка 10 дол.) та ставали його жертводавцями й фундаторами. Досі вписалося вже поважне число членів, а першими фундаторами стали: суддя І. Дікур з Едмонтону, що пожертвував 500 дол., п-во Гр. і С. Йопик, п. Б. Мельничук і п. Ю. Федунець.

Ще за свого життя кол. посол Михайло Лучкович записав усю свою бібліотеку та різні документи едмонтонському Архівові-музеєві. По його смерти всі ті вартісні матеріяли були передані до музею. Також усю свою бібліотеку записав архівові покійний Іван Прийма з Редвей, а п-і Топольницька передала річники газети „Новини" з 1912-1915 років. Також і багато інших людей позаписували свої збірки та бібліотеки цьому архівові.

Чи ви, шановні читачі, думали над тим, щоб щось жертвувати на цей музей? Імена всіх жертводавців будуть записані золотими буквами в книзі музею. Чи буде там і ваше ім'я?

Перед другою світовою війною писав відомий український вчений д-р Е. Пеленський таке: „Треба пам'ятати, що справжнім мірилом справжньої культури нації є ніщо інше, як музеї. Які ці музеї й яке ставлення громадянства до них — така й культура даного народу. І культура й національна свідомість виростає з минулого, а музеї то неначе оаза старовини серед сучасности. Тут зберігується пам'ятки славного минулого свідоцтва буйного життя. І кожний, навіть дрібний, предмет уміє тут розказати тому, хто хоче слухати, свою історію".

В п'ятницю, 17-го серпня дирекція архіву-музею скликала ширші сходини членів та прихильників. Хоч то була літня пора, на збори прибуло поважне число людей між якими були також наші посли, п. В. Дячук, п. Ю. Козяк і п-і К. Чічак. Всі вони промовляли до зібраної громади й поставилися дуже прихильно до Архіву-музею. Представник з радіо станції в Кемровз, Алберта, п. Д. Хомляк заявив, що буде оголошувати новини про цей Архів-музей у своїй програмі. На цих зборах вписалося також кілька нових членів, а п. Т. Федорук жертвував сто (100) дол., як задаток на пожертву фундатора.

Після зборів була спільна світлина з тих, які залишилися по зборах довше.

Зацікавлених громадян проситься присилати пожертви та матеріяли на адресу:

UKRAINIAN CANADIAN HISTORICAL MUSEUM & ARCHIVES
9541 - 110 Avenue
Edmonton, Alberta

подав Дм. Прокоп

Едмонтон, Алберта

ПОХОРОН БЛ. П. ТЕТЯНИ ВІЛЬХОВОЇ В ПАРАФІЇ СВ. ЮРІЯ ПОБІДОНОСЦЯ

бл. п. Тетяна Вільхова

5 червня парафія св Юрія відпровадила на цвинтар св. Михаїла бл. п. Тетяну Вільхову. Покійна переставилася у вічність в останньому дні місяця травня по довгій і важкій хворобі.

Народилася вона в родині Ігнатія й Еви з роду Мельник Вільховий в Ляшкові на Радехівщині, а виростала в сусідньому Барилові, куди мати-вдова вдруге вийшла заміж. Її життя при вітчимові не було легке, то ж вже молодою дівчиною йде Тетяна між добрих людей шукати долі. На праці в чужих зійшов їй молодий вік.

Щастя усміхнулося до неї щойно тоді, коли вийшла заміж за Івана Вільхового. В місцевості свого чоловіка в Холоєві прожила покійна аж до 1942 року. Господь Бог дав Іванові й Тетяні дочку Ярославу й нею жила покійна, турбуючись, щоб її дочка була щасливою. Коли 1941 р. німці спалили Холоїв, родина Вільхових виїхала в Німеччину, а звідтіля у Бельгію.

В Бельгії дочка Ярослава вийшла заміж за Артема Чіпака. Всего 4 роки тішилася покійна щастям своїх дітей та двоє внуків. 1951 р. враз із мужом приїхала в Канаду й замешкала в Едмонтоні. Коли 1955 р. за благословенням Преосвященного Владики Ніла оснувалась парафія св. Юрія Побідоносця, покійна враз із своїм чоловіком стали примірними і жертвенними її членами.

Покійна Тетяна включилася в члени Марійської дружини й дбала про чистоту божого храму. 1967 р. пережила покійна велике горе. Її молода дочка повдовіла. Вона рада була допомогти дочці-вдовиці, але далека віддаль того не дозволяла. Вона добре знала з дитинних своїх років, що то значить залишитися вдовою з дітьми. Такою була її мати. На жаль, хвороба не дозволила покійній щось більше вчинити для любої дитини. Довелось іти до шпиталю й там довгі місяці хворіти, не маючи надії на видужання. На щастя, лікарям вдалося зберегти покійній Тетяні здоровля ще на кілька років і щойно 31 травня цього року смерть перетяла нитку її життя.

Похоронні обряди почались 4 червня панахидою в каплиці Парк Меморіял. У вівторок, 5 червня, парох церкви св. Юрія о. В. Тарнавський, відслужив в парафіяльній церкві заупокійну св. Літургію та докінчив обряду похорону. В проповіді він накреслив характерні риси покійної, підкреслюючи окремо її вірність для рідної Церкви та свого народу.

Покійну оплакують чоловік Іван, дочка Ярослава і троє внуків.

З приводу похорону дружини п. І. Вільховий зложив $15 на прес фонд „УВ". За жертву дякуємо, а покійній хай канадська земля буде легкою.

Styles Denture Clinic
C. H. STYLES,
Certified Dental Mechanic
10128 - 100 St., Edmonton
206 McLeod Bldg. — 424-9645

BAYDALA DRUGS
- Northgate Professional Bldg. (12948 - 97 St.)
- Parkdale (Cor. 103 St. & Jasper Ave).
- Royal Alex Place (Cor. 101 St. - 111 Ave.)
- Super B Drug (Cor. 95 St. - 118 Ave.)

— EDMONTON —
"OPEN TILL MIDNIGHT ALWAYS"

СТОРІНКА САСКАЧЕВАНУ

SASKATCHEWAN PAGE

Редагує: Анна Марія Баран

1306 - 20th St., W., Saskatoon, Sask.

РІК Телефон: 242-6364 Ч. 7

ПЕРШИЙ РІДНО-ШКІЛЬНИЙ ТАБІР

Перша спроба є може чи не найважча, і вона належить тільки відважному. Так можна схарактеризувати крок управи Рідної Школи при катедрі св. Юрія в Саскатуні здійснити багаторічний задум організації дитячих таборів. І ось, при впертій настанові головного організатора цього табору, о. крил. Володимира Івашка, „Український Парк", власність Саскатунської епархії, збагатився ще одною групою дітвори, яка впродовж одного тижня таборування заповнила його гаї і поляни дитячими сміхами та співами. (Тут може треба пояснити, що ця оселя є місцем щорічних сумівських та пластових таборів).

Значення табору для дитини годі представити. Для неодного це є перший раз довшого побуту без батьківського нагляду. Більшість того що у дома батьки для дитини виконують те таборовик мусить сам зробити. Тут, на рідно-шкільному таборі, діти не тільки дбали за чистоту кімнат, але навіть подбали про гарний вигляд цих кімнат: на стіні над кожним ліжком висіли зроблені з паперу букви ім'я того, чиє те ліжко, та його чи її улюблений знак (у дівчат переважно то були квітка або метелик, у хлопців літак або песик). До цього мабуть належиться додати, що таборовики навіть мали нагоди прати свої речі, коли ці речі були дещо забруджені болотом по дощі.

Та найбільш приваблива сторінка таборового життя для дитини це таборове юнацьке товариство, себто співжиття із друзями-ровесниками. І в цьому мабуть полягає та велика вага табору — тут таборовики вчаться те співжиття довести до якнайкращого. Так, спільні зайняття, спів, прогулянки зближують таборове юнацтво.

Про багацтво програми першого рідно-шкільного табору треба сказати хоч кілька слів. За один короткий тиждень (який пролетів для таборовиків аж надто швидко, дівчата вспіли зробити паперові квітки та різні декорації, а хлопці збудували з маленьких патичків українське село (із церквою, типовою українською хатою, криницею, плотом та брамою, навіть із ялицями і травою) та тризубці. Щодо пісні, то цьому не було кінця. Юнацтво навіть мало свій репертуар з яким гарно себе зарепрезентувало на відвідинах сусідного пластового табору та на кінцевій ватрі. Для рідно-шкільного табору видано окремий співаник. Мабуть через музикальну атмосферу табору найбільш улюбленою піснею дітвори була „Ми музиканти з Києва".

І в розвагах табір був щедрий. Щодня після обіду діти мали нагоду купатися у гарному і великому басейні. Окрім гор та прогулянок табір мав навіть маскараду. Тут треба згадати, що робота над костюмом у таборі підлягає виключно юнацькій уяві, чейже тут можна примінити у костюм тільки те, що є під руками. Не проминув табір також святкування Івана Купала. На свято-Іванський вечір дівчата пустили на воду свої вінки, а відважні хлопці хутко їх половили, за що одержали поцілунок властительки вінка. Оглядини греблі бобра не тяжко буде пам'ятати юнакам: кожен має собі по патику із греблі.

На закінчення табору батьки мали нагоду оцінити працю табору. Хоч на те був підготований попис таборовиків на ватрі, праця табору була видима майже на кожнім кроці. Рано, підчас богослужби було приємно почути, як діти гарно відповідали та співали церковні пісні та окремі частини Служби Божої. Кімнати таборового бараку мали вигляд оригінального музею. А кому не була милою несподіванкою недільна ватра із багатою та різнородною програмою? А які відважні виглядали діти, як співали пісні батькам, виконуючи при тім різні рухи (що свідчило, що діти добре розуміють текст пісень яких співали). Так, коли мова про користь табору то можна ствердити те тільки особисто по кожній дитині. Але можна ще коротко підкреслити, що батьки учасників табору дуже задоволені із кращого опанування української мови дітей.

Накінці, слід згадати керівників та опікунів табору, які впродовж тижня від 2 до 8 липня присвятилися цьому таборові та його учасникам у числі 20-ти осіб. Між цими найбільше признання належиться о. В. Івашкові, який поза своїми многими душпастирськими обов'язками присвятив велику частину свого дорогого часу для якнайкращого переведення табору, також сповняючи душпастирську опіку над обома (рідно-шкільним та пластовим) таборами. Виховниками табору (і рівнож укладачі виховної програми) були молоді, але не „зелені" виховники СУМ-у і Пласту: ст. пл. Ґеня Коцур із Торонта і сумівка-дружинниця Доня Пасічняк для дівчат та дружинник Ігор Мірчук для хлопців. Кухня спочивала в руках дійсно жертвенних сестер Згромадження св. Йосифа, сестер Маргарети, Августини, Херувими та Йосафати, які опріч праці у кухні знаходили ще час на заняття з дітьми, зокрема переведення церковного співу.

Що табір мав свої недотягнення не можна заперечити, та великі зусилля в організації і переведенню таборів здається заслонюють ці негативи.

Можна сподіватись, що набутий досвід із цьогорічних таборів, а рівнож дальша розбудова оселі (запланована церковця, пам'ятник), що сприятиме у твоpенню своєрідної християнської національної атмосфери оселі, причинятимуться до покращання таборів у майбутньому. Одне тільки треба додати: шкода, що так мало з наших батьків скористали з цього табору і післали до нього своїх дітей.

спостерігач

ПЛАСТОВІ ТАБОРИ

В „УКРАЇНСЬКОМУ ПАРКУ"

Саскатун, Саск.

В днях від 2 до 15 липня ц.р. відбулися в „Українському парку" коло Пайк Лейк пластові юнацькі табори. В недавно набутій частині парку, серед густого лісу, поставлено кільканадцять шатер, біля яких поміщено, виконані з камінчиків і патичків, назви з географії України. По одному боці примістився гурток юнаків „Леопарди", в числі 10, з назвою табору „Лісові духи", по другому боці гурток юначок „Соловейки", в числі 12, з назвою табору „Лісова пісня". По середині построєно кухню та їдальню. Таборовики, одержавши сухий харч, самі приготовляли собі їжу. Подальше приготовано відповідне місце на ватру.

До кожного з таборів, через прикрашену браму, вели доріжки, по боках яких поставлено гарно виконані огорожі. По середині кожного табору виготовлено на землі пластову відзнаку. На недалекій збірковій площі поставлено машт на прапори й знамена. До басейну для плавання юнаки провели лісом круту стежку. Коли до цього додати деяку працю для очищення і прикраси парку, то ділянка піонерки в обох таборах була великою частиною таборової програми.

Головною ціллю таборів була підготовка до першої пластової проби. Вислідом того було врочисте зложення пластової присяги. В присутності великого числа членів пластових родин, приятелів і гостей пластову присягу зложили 3 юнаки і 3 юначок. Таборовики брали участь в богослужбах, підготовили купальську ватру, відбули прогульки, переводили теренові й спортові гри, та купалися в парковому басейні. Для учасників таборів видано спеціяльний пластовий співаник, який залюбки вживано при вечірних ватрах.

Командантом табору юнаків був ст. пл. Іван Коваль, бунчужним пл. юн. Андрій Нагачевський, командантою табору юначок була ст. пл. Даруся Овчар, бунчужною пл. юн. Леся Сабада. Куховарили для юнаків Доролько Тарнавський, для юначок Розена Габрух. Інструкторами були ст. пл. Марія Коваль і ст. пл. Ґеня Коцур з Торонта, яка по закінченні рідно-шкільних таборів, перейшла до пластових таборів. Її присутність оживила таборове життя і внесла багато нового і цікавого. Капеляном був о. В. Івашко, таборовим лікарем був д-р Стефан Пастершанк, фінансами таборів занималася управа Пласт-прияту.

Збільш замітних подій в таборах були відвідини Преосвященного Владики Андрея Роборецького. Табори відвідали учасники сусідського рідно-шкільного табору, а в неділю оглянули табори родичі пластової молоді і багато гостей зі Саскатуну й околиці. З таборового життя зроблено фільм.

Таборовики сильно пережили ось таку подію. До парку внадився бобер, який приносив багато клопотів управі парку, вперто будуючи греблю в місці, звідки одержується воду до басейну. Багато часу і праці витрачували господарі, щоб прогнати чи зловити непрошеного гостя. Та все було на марно. Кожної ночі бобер повертався до своєї розваленої греблі і відбудовував її наново. З поміччю прийшли пластунки. Завдяки добре обдуманого пляну, двох юнаків, Якима Вербіцкого і Давида Нагачевського, зловлено бобра і передано до звіринця в Саскатуні.

Табори закінчилися недільною богослужбою, спільним обідом і прощальною ватрою. Тоді також відбуто тягнення щасливого квитка „Вакаційної розігравки", що її переводила управа Саскатунського відділу БУК. Виграш в сумі $500, припав пану Стефанові Духові.

День по закінченню таборів в домі родичів командантки Дарусі, панства Овчарів, відбувся пластовий вечір, з участю всіх таборовиків та проводу. Тоді обдаровано і прощано гостю з Торонта подругу Ґеню Коцур. Очевидно, не обійшлося тут без пролиття сльоз. Також обдаровано опікуна таборів о. В. Івашка. На закінчення вечора обговорювано справу пластових таборів на наступний 1974-тий рік і намічено деякі пляни.

► **Протягом минулого року** в США згинуло 130,000 оленів наслідком зудару з автомобілями на дорозі. Шкоди, що постали наслідком зудару, сягають 140 мільйонів долярів.

► **Ірляндські терористи** висилають бомби в листах до англійських амбасад у світі, а кілька бомб підклали в різних державних будинках у Лондоні. Вони хотять у той спосіб домогтися своїх прав.

► **В 1968-му році в цілому** світі було 586 мільйонів радієвих апаратів, що ними користувалися мешканці всіх країн світу.

► **Уряд країни Марокко** перебирає від іноземних власників 300,000 гектарів (приб. 800,000 акрів) землі для управи збіжжя. Не відомо, чи Марокко заплатить власникам землі якесь відшкідування.

Йорктон, Саск.

ПОХОРОН БЛ. П. АГАФІЇ ДЕНИЩУК

бл. п. Агафія Денищук

У вівторок 1-го травня, ц.р. рознеслась сумна вістка про смерть Агафії Денищук, яка упокоїлась у Йорктонськім шпиталі на 82 році життя. Похоронні богослуження відбулись 3-го й 4-го травня у церкві Матері Божої Неустанної Помочі у Йорктоні. У четвер вечером і в п'ятницю рано церква була заповнена людьми, які з близька та з далека приїхали на похорон.

Преосв. Андрій Роборецький, який все старається взяти участь у похороні матері, що виховала священика, прибув у четвер 3-го травня і відправив парастас та сказав проповідь. В архиерейськім парастасі асистували: о. протоігумен М. Гринчишин, о. Й. Денищук, о. М. Кучмяк та о. В. Корба.

В день похорону заупокійну Службу Божу за маму відправив о. Й. Денищук. Співслужили: о. М. Гринчишин, о. М. Кучмяк, о. С. Іваночко та о. І. Сирота. О. протоігумен сказав проповідь в англійській мові, а о. парох М. Кучмяк в українській мові. О. парох підкреслив, що покійна Агафія вірно приходила на церковні богослуження, часто приступала до св. Тайн, ревно працювала у 1-ім відділі ЛУКЖ у Йорктоні та спомагала своїми жертвами Церкву, добродійні інституції а особливо Малу Семінарію ім. Св. Володимира у Роблині. День перед смертю покійна Агафія рано прийняла св. Причастя, пополудні попросила елеопомазання, а вечером мала щастя ще побачити свого сина священика, що приїхав з місій які він проповідав продовж двох місяців у США і дав мамі благословення.

Вся родина з'їхалась на похорон — 6 синів: Григорій з Флин Флон, Ман., Петро й Дмитро з Йорктон, Саск., Іван з Ріджайни, Саск., Михайло з Оттави, Онт., о. Йосиф з Айтуни, Саск. — одна дочка Анна Вихриста з Вінніпегу, Ман. 6 синів віддали мамі послідну прислугу, несли домовину та положили на йорктонськім цвинтарі поруч її покійного мужа і батька Василя, який помер 1961 року. Покійна також у смутку полишила двох братів: Петра у Ванкувер, Бр.К. Дмитра у Ст. Пітерсберґ, Флорида та сестру Софію Янишевську у Бовсежур, Ман., що не могли прибути на похорон задля слабого здоровля. Полишила 17 внуків та 15 правнуків.

Покійна Агафія народилася 18 липня, 1890 року у селі Бабинці Борщівського повіту. Приїхала до Канади з батьками Іваном і Василиною Гаврилюками як 6 літня дитина та закупили „гомстед" у Лейдивуд у Манітобі. 1910 р вийшла заміж за В. Денищука та перебрались на „гомстед" до Арборґ у Манітобі. По 17-ох роках тяжкої праці у манітобських лісах перебрались з 7-ма дітьми до Елфрос у Саскачевані 1928 року. Тут вони пережили депресію і 1944 року замешкали у Йорктоні близько церкви Матері Божої Неустанної Помочі, де прожила 29 років. З нагоди похорону родина зложила 10.00 дол. на „Українські Вісті". За жертву щиро дякуємо, а покійній Агафії вічна пам'ять.

Родина покійної Агафії складає на цім місці сердечну подяку усім, що взяли участь у похоронних богослуженнях: Преосв. Андреєві, всім священикам, Сестрам, всім парафіянам та знайомим. Особлива подяка за пожертвовані Служби Божі за молитви та співчуття. Нехай Господь нагородить Вам всім а покійній Мамі дасть Царство небесне.

Саскатун, Саск.

ПОХОРОН БЛ. П. ВАСИЛЯ БУРЕНОГО ПІОНЕРА САСКАЧЕВАНУ

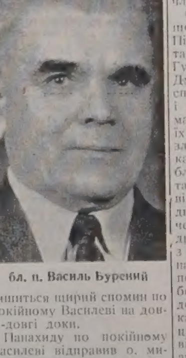

бл. п. Василь Бурений

По короткій недузі, прийнявши св. Тайни сповіді, причастя та оливопомазання, помер 30 травня ц.р. в місцевому шпиталі св. Павла на 78-ому році життя бл. п. Василь Бурений.

Василь Бурений народився в Україні, а до Канади приїхав малим хлопцем 1902-го року. Його батьки почали нове життя в новій країні поселення набувши гомстед в околиці Кадворту. Тамже біля Кадворту і покійний Василь почав своє самостійне господарство, котре під дбайливим оком та важкою працею його та його жінки Варвари ур. Новаковська, з котрою оженився в 1917-му році, гарно розвивалося та принесло їм гарний маєток. В одному їм не пощастило, а саме не мали своїх дітей і тому виховали дві сироти — сестрінки покійного, котрі вийшли замуж за В. Хомина та М. Волошина — обі родини живуть у Саскатуні.

Покійний Василь разом з дружиною Варварою проживали на фармі до 1944-го року і в тому ж році перенеслися на сталий побут до Саскатуну та вписалися в члени катедральної парафії св. Юра.

І в Кадворті і в Саскатуні покійний Василь та його дружина Варвара відзначалися гостинністю, привітністю, щиро помагали потребуючим та жертвували на добрі цілі. Одною з більших пожертв покійного Василя та його дружини було купно кивота для катедри св. Юра в Саскатуні за тисячу долярів, а недавно вони пожертвували п'ятьсот дол. на Дім для старших св. Йосифа в Саскатуні та сто дол. на катедру св. Юра.

Покійний Василь залишив у великому смутку дружину Варвару, дві сестрі Марію зам. Слюзар та Поллі зам. Слюзар, як також багато знайомих та приятелів і у їх серцях залишиться щирий спомин по покійному Василеві на довгі-довгі доки.

Панахиду по покійному Василеві відправив о. митрат І. Олійник в п'ятницю, 1-го червня в катедрі св. Юра, а в суботу 2-го червня о. митрат І. Олійник відправив заупокійну св. Літургію, в часі котрої виголосив прощальну проповідь.

Як в часі панахиди, так і в часі св. Літургії, катедра св. Юра була виповнена родиною, сусідами і приятелями не лише зі Саскатуну, але також з Кадворт, Вінніпегу та інших місцевостей, які прибули, щоби віддати останню прислугу загально шанованому і любленому покійному Василеві.

Домовину з тлінними останками покійного Василя несли: М. Комарніцький, В. Хомин, Й. Гнатів, С. Новаківський, М. Волошин — всі зі Саскатуну та Я. Сісецький з Вінніпегу. Тіло покійного поховано на українському католицькому цвинтарі в Саскатуні.

Після похорону відбувся поминальний обід в катедральному домі, що його приготовили пані з катедрального відділу ЛУКЖК. В часі обіду промовляв ще раз о. митрат І. Олійник, підчеркуючи шляхотні-християнські прикмети покійного Василя, його відданість Українській Католицькій Церкві, його жертвенність чи то в Кадворті, чи протягом багатьох років в Саскатуні.

Дружина покійного Василя Варвара зложила на пресовий фонд „УВістей" 20 дол. За жертву щиро дякуємо, а покійному Василеві вічна пам'ять.

Ріджайна, Саск.

ПОХОРОН БЛ. П. ГНАТА ДМУХОВСЬКОГО

бл. п. Гнат Дмуховський

В день Вознесення Господнього 7-го червня ц.р. несподівано на 71-му році життя, по короткій недузі, в шпиталі в Ріджайні помер бл. п. Гнат Дмуховський.

В смутку полишив він двох жонатих синів: Григорія в Леньґ, Саск, на фармі й Василя в Ріджайні, сім внуків, одну сестру і ближчу родину в Україні.

Покійний Гнат походив із села Ціляжи пов. Сокаль. До Канади приїхав 1927 року до Леньґ. В році 1928 оженився з Ольгою Ціхурською зі села Стенятин пов. Сокаль, яка, як і Гнат приїхала до Канади шукати кращої долі.

Коли вони одружилися, купили фарму в Леньґ і почали на ній працювати. За якийсь час докупили більше фармів й завели велику господарку, яку провадили до 1965 року. Тоді залишили сина Григорія на фармі, а самі збудували собі гарний дім у Ріджайні, куди перейшли жити.

На жаль, не довго натішилися спокійним життям у новій хаті. Дружина покійного бл. п. Ольга померла на удар серця 1971 року. Покійний Гнат залишився в хаті самий. А був він калікою, бо втратив праву ногу, тож важко було йому самому проживати. Тому син Гринь забрав тата до себе на фарму й життя стало для Гната лекшим.

Та цього року почала боліти його друга нога. Син завіз тата до шпиталю в Ріджайні, де він до двох тижнів помер.

І бл. п. Гнат і його пок. дружина Ольга були членами церкви св. Василія в Ріджайні й радо жертвували на церкву та на народні цілі. Покійний Гнат був також передплатником „УВ".

Похорон покійного Гната відбувся в суботу, 9-го червня з церкви св. Василія в Ріджайні. Погода була гарна й на похорон прибуло багато людей.

Заупокійну Літургію й похорон відслужили о. митрат О. Пасічняк і о. Л. Романів. В часі похорону співав хор під управою п. І. Ґавдиди. Прощальне слово виголосив о. митрат в українській мові, а о. Л. Романів в англійській мові (з уваги на велике число чужинців). Бл. п. Гната поховано біля його дружини бл. п. Ольги.

Після похорону сини запросили всіх учасників на поминальний обід, що відбувся в церковній авдиторії, а який приготовили членкині відділу ЛУКЖ.

Обід почався молитвою, що її проказав о. митрат. Після молитви п. В. Староста попросив до слова п. Ю. Гука, приятеля покійних Дмуховських, який зложив співчуття синам, невісткам і внукам по втраті тата й мами, дідуся й бабуні, які їх дуже любили, а відтак зложив співчуття всім Сокальцям - односельчанам, ближчій і дальшій родині та приятелям. При цьому він згадав, що протягом двох останніх років то вже четвертий похорон наших друзів сокальчан, що так з близька і далека з'їхалися на похорон краяна. Хто тепер слідуючий? — питав бесідник. Нас вже є кількох достиглих (старих), що чекаємо, коли виб'є дванадцята година. Будьмо готові, бо ніхто не знає ані дня, ані години, коли станемо на Божий суд.

Опісля промовив в англійській мові п. В. Щабель. Він зложив співчуття родині і всім присутнім.

Накінець син Григорій подякував о. митратові і о. Романову, дякови п. І. Ґавдиді, членкам ЛУКЖ і всім, що взяли участь в похороні.

Вкінці ще раз промовив о. митрат, складаючи співчуття і закінчуючи тризну молитвою „Достойно".

З нагоди похорону тата сини зложили сто (100) долярів на церкву св. Василія.

ПОМИНАЛЬНА СВ. ЛІТУРГІЯ

В сороковий день по смерти, діти попросили відслужити за душу покійного тата Гната св. Літургію дня 13 липня. Служив її о. митрат О. Пасічняк.

Після Богослужби сини запросили присутних на каву до хати своїх батьків, яких на жаль, уже нема.

Сини зложили 15 долярів на „УВ".

Дякуємо за жертву, а покійному Гнатові Дмуховському подай Господи небесне царство і вічну пам'ять.

Ланівці, Саск.

ПОХОРОН БЛ. П. ПЕТРА СТАДНИКА

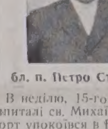

бл. п. Петро Стадник

В неділю, 15-го липня, в шпиталі св. Михаїла в Кадворт упокоївся в Бозі, прийнявши Найсв. Тайни бл. п. Петро Стадник, один з останніх піонерів ланівецької парафії Вознесення Господнього, проживши 88 років.

Покійний народився 2-го вересня, 1884 р. в селі Лосяч, борщівського повіту на Станиславівщині в Західній Україні. До Канади приїхав зі своїми батьками, Григорієм і Марією Стадник у 1900 р. та поселився на північ від Вонди, Саск. В 1904 р. одружився з Теклею Дідич. Вони мали 5 дітей, з яких у живих осталися доні Анеля Дзядик, Анна Лозінська, Ольга Сермачевська та син Михайло. Фермерував покійний до 1958 р., відтак поселився зі своєю дружиною в Вонді. В 1962 р. померла йому дружина Текля. Останні роки доживав на переміну в дочок Анелі Дзядик у Альвені та Анни Лозінської у Ланівцях. В живих оставив ще сестру Анну Маґус у Вонді.

Покійний гарно виховав своїх дітей в любові та пошані до своєї Церкви, даючи їм власний приклад побожности, жертвенности та безінтересовної праці для громади. Він дочекався 19 внуків, 59 правнуків та 5 пра-правнуків.

В навечір'я похорону 17-го липня в щерть наповненій каплиці похоронного заведення Парк Фюнерал Чапел в Саскатуні відправили панахиду оо. Г. Миколів і П. Ґронський, теперішній і бувший парохи покійного.

Похорон відбувся 18-го липня з церкви Вознесення Господнього на Ланівцях, яка по береги була виповнена людьми. Похоронні відправи служили крім вищезгаданих священиків також о. І. Дзядик ЧСВВ з Вінніпегу, свояк покійного. Похоронено покійного на парафіяльному кладовищі коло церкви в Ланівцях.

За стараннім родини та при співпраці парафіяльного жіноцтва в церковній залі відбувся поминальний обід. З нагоди похорону родина пожертвувала на „У.В." 20 долярів. За жертву щире спасибі, а покійному Петрові небесне царство і вічна пам'ять.

О. Гримик

Українські Похоронні Заведення в Алберті

В годині смутку по втраті дорогої особи в родині, приятеля чи знайомого, звертайтесь за сумлінною і ввічливою обслугою в похороненню, бальзамованню і в закупленню домовини та нагробних хрестів до

Park Memorial Funeral Directors

9709 - 111 Ave., Phones: 422-2331 & 424-1633, Edmonton

Відділи в таких містах Алберти:

Vegreville, Phone 632-2011 — Lamont, Phone 895-2157

Smoky Lake, Phone 656-3000

Myrnam — Vilna — Mayerthorpe — Wildwood

Andrew — Two Hills Innisfree

В. М. СМОЛИК — президент, Я. СМОЛИК — керівник

МІСЦЕВІ И ЗАМІСЦЕВІ ПЕРЕВОЗИ.

Перевози за контрактом — комерційні ціни.

Jim's Express & Transfer Ltd.

Phone: 422-6669

JACK STRONG PHARMACY
& CAMERA SHOP

10402 - 82 Ave. — Edmonton, Alta. — Ph.: 439-2844

Відкрита щодня від год. 9-ої ранку до год. 9:30 ночі
В неділі і свята від год. 11-ої ранку до год. 9-ої ночі

ДЕНТИСТИЧНА КЛІНІКА 7-е АВЕНЮ
11023 - 107 авеню,
Едмонтон — тел. 425-9214
Цертифікований дентистичний механік.

THIBODEAU HEARING AID CENTRE (1968) Ltd.
AUDIOTONE
John ROBERTS
10246 - 102 St., Edmonton
Ph.: 424-5975 Res. 484-2562

ПОШУКУЮ

Пошукую мойого свояка (для його сина Юрка — сестри Катерини) Петра ЦЯПИЧ-а сина Гаврила з Буківця; повіту Турка, Галичина, народж. 1897 року., виїхав до Канади 1926 року. Мешкав перед 2-гою світовою війною в Едмонтоні, Алберта (тодішня адреса 10275 - 101 Стріт). Його або знайомих прошу написати на адресу:

Petro HRYNDEJ
2136 West Rico Street
Chicago, Ill. 60622, U.S.A.

Дрібні оголошення

● Старокрайові ковдри з нашої або доставленої вовни чи пуху робимо на замовлення. Ціни приступні. Говоримо по українськи.

WOOL CARDING
9618 - 111 Ave., Edmonton
Tel.: 479-2289

Успішний український фестиваль у Давфин

Цьогорічний, восьмий з черги, Український національний фестиваль Канади в Давфин, Манітоба, був найуспішніший з усіх дотеперішніх фестивалів. Не лише рекордове число відвідувачів із Канади, США, Европи та навіть з Австралії причинилися значно до успіху фестивалю, але й мистецька програма та інші імпрези, що відбувалися в часі фестивалю, піднесли значно його вартість.

Понад 40,000 осіб приглядалися показам українського хорового, музичного та танцювального мистецтва, оглядали виставку українського народнього мистецтва та предметів щоденного вжитку перших українських поселенців.

На фестиваль прислали привіти: федеральний прем'єр П. Трюдо, федеральні та провінційні міністри та різні установи й товариства. Федеральний прем'єр П. Трюдо в свойому листі м.ін. написав, що фестиваль є „прекрасною нагодою для канадських українців об'єднатися в спільній культурній традиції, що її плекають усі разом. Ваша традиція вплелася своїми блискучими нитками в багату тканину канадського суспільства. Життєвість українських канадців як одиниць допомагає втримувати ці традиції живими й динамічними".

Цього року фестиваль привітала теж королева Елисавета, що якраз тоді перебувала з офіційними відвідинами в Оттаві.

Фестиваль розпочався вже в четвер, 2 серпня, але мистецький павільйон відкрила п-і М. Лисогір, із США господиня фестивалю, в п'ятницю, 3-го серпня в полудне. Офіційне відкриття відбулося того ж дня в год. 2.30 пополудні з участю губернатора Манітоби А. МекКіґ-а, міністра П. Буртняка, який був представником манітобського уряду та прем'єра Е. Шраєра, посадника Давфину А. Нютона, війта („рів-а") Давфину І. Потоцького, голови торговельної палати І. Арчамбалта, сенатора д-ра П. Юзика, президента КУК проф. П. Гондри та інших достойників.

Офіційно відкрив фестиваль предсідник Українського Народнього Союзу з Ню Йорку П. Лисогір, а відтак виступали з привітами представники урядів та інші почесні гості.

В часі офіційного відкриття виступив танцювальний ансамбль „Гомін України" з Дітройту-Віндсор, який передав керівництву фестивалю прапори міст Віндзору та Дітройту.

Почесних гостей вітали хлібом і сіллю двоє найменших учасників фестивалю Ж. Душин та М. Симчик. Того дня вечором виступили з концертом українських пісень 9 мистецьких ансамблів із Давфину, Вінніпегу, Віндзору, Дітройту та Бирлінгтон, Онт. та співачка-солістка Анна Чорнопільська.

На фестивалю виступали такі мистецькі ансамблі: танцювальна група „Гомін України" з Дітройту-Віндзор, хор фестивалю під управою Ч. Лазарук-Гендерсон, „танцюючі козаки" М. Лехова з Вінніпегу, цимбалісти, хор „Троянда" та танцювальна група „Зірка" з Давфину, чоловічий квартет „Континенталісти" та оркестра Т. Комара з Вінніпегу, лірник В. Гоніка з онуком І. Пілковичем, танцювальний ансамбль „Веселка" з Бирлінгтон, який добув на фестивалі перше місце, бандурист Р. Онуфрійчук, який відіграв одну козацьку думу та соліст-баритон Я. Щур.

В суботу, 4 серпня, учасники фестивалю відвідали мистецький павільон, висилали листи та картки з пошти „Україна", була на мистецьких імпрезах „Українська рапсодія" та „Гомін України", а відтак взяли участь у фестивальній параді вулицями Давфину.

Тисячі гостей заповнили вулиці, якими переїздили автомобілі та фловти, козаки на конях, а мистецькі групи показували свої танці.

Керівником усіх мистецьких програм був Я. Семчишин із Вінніпегу.

Фестиваль вшанував своєю приявністю ВПреосвящ. Митрополит Максим (Германюк)

Цьогорічний фестиваль відзначив 75-річчя з дня відслуження першої української Служби Божої на канадській землі о. Н. Дмитровим, що був другим з черги редактором українського щоденника у США „Свободи" та 80-річчя газети „Свобода", що сповняється цього року. Тому то й на господаря та господиню фестивалю запрошено цього року предсідника „Українського Народнього Союзу" п. И. Лисогора та його дружину п-ю Марію, бо УНСоюз якраз видає щоденник „Свободу". З тої нагоди на північ від Давфину, де колись о. Дмитрів відслужив першу Службу Божу, відслужено цього року врочистий Молебень. Після Молебня відбулися врочисті збори для вшанування пам'яти піонерів, що колись жили в цій околиці.

В часі фестивалю в Давфин була чудова погода. Гості з США та Канади оглядали піонерські жорна та піонерські печі, що в них колись пекли хліб перші українські поселенці в тій околиці, та купували хліб, що його в часі фестивалю пекли в тих печах.

Скрізь по Давфині були написи в українській мові: „ВІТАЄМО", а по вулицях ходили дівчата в народних строях та малі хлопці в спортових сорочках з написом „Роял Юкрейнієн Маунтен Поліс".

В цілому фестиваль відбувся дуже гідно й успішно й був показом українського мистецтва в усіх його видах. Між учасниками фестивалю було багато не-українців, які захоплювалися показами українського мистецтва та фестивальними імпрезами не менше від українських учасників.

Canadian Denture Clinic
Certified Dental Mechanic
109 Baltzan Building
10156 - 101 Street
EDMONTON, Alberta
Phone: 422-8639
(гарантований дентистичний

Як Ваш Слух?

Шікаго, Іллінойс. — Белтон проголосив, що має безкоштовну пропозицію для тих, що чують, але добре не розуміють слів. Кожний, хто зголоситься на це оголошення, дістане слуховий апарат Белтона не діючий, який є найменшим, що його колинебудь зроблено. Випробуйте його, як його легко носити, у вашому власному домі, зовсім приватно, без якогонебудь кошту чи якогонебудь зобов'язання. Він важить менше, як одна третина унції і вміщується внутрі вуха, все в одній одиниці. Немає ніяких дротів, що йшли би від тіла до голови.

Ці моделі є дарові, тому ми радимо вам написати до нас. Ми ще раз повторяємо, що при тому нема ніяких видатків і напевно ніякого зобов'язання. Ми вже вислали тисячі таких. Тож напишіть і ви ще сьогодні на адресу:

Dept. 4935,
Beltone Electronics,
4201 W. Victoria,
Chicago, Ill. 60646.

СССР має найпотужнішу фльоту

Англійський і світовий фахівець у справі військових суден капітан Дж. Мур написав у цьогорічному виданні „Річника воєнних кораблів", що СССР має тепер найпотужнішу морську фльоту. Совєтська фльота має не лише потужні воєнні судна, але й модерні підводні судна із далекосяжними ракетами та морськими літаками.

Одначе, пише Мур, США тепер видає великі суми на розбудову морської фльоти й може в скорому часі дорівняти своєю фльотою СССР. Свіжа небезпека на морі виростає в Китаю, який розбудовує в скорому темпі свої підводні судна, що можуть вистрілювати ракети, й Китай, за якийсь час, може стати також морською воєнною потугою.

Річна передплата „УВ" – тільки $6.00

ДЕНТИСТИЧНІ ЛЯБОРАТОРІЇ

Wasson Denture Clinic
10154 - 103 Street
Phone 422-4718
Certified Dental Mechanic

Burton Denture Clinic
Certified Dental Mechanics
10279 - 101 St., Edmonton
Ph. 422-3235

ДЕНТИСТИ

Тел. офісу: 422-2411
дому: 488-2350
Dr. B. N. SHLAIN
ДЕНТИСТ
428 Tegler Building
Edmonton, Alta.

Д-р А. С. НАЙ
ДЕНТИСТ
520 Tegler Bldg.
Edmonton, Alberta
Office Phone: 422-8553

Труднощі з Об'єднанням

Президент Лібії М. Кадафі мріє про об'єднання Єгипту з Лібією в одну державу. Остаточне рішення в цій справі повинно запасти 1-го вересня ц.р. Зате президент Єгипту А. Садат не дуже рветься до об'єднання. Щоб Садата примусити до скоршого рішення в справі об'єднання, президент Кадафі підшепнув своїм громадянам, щоб вони зорганізували велику демонстрацію перед єгипетським парляментом у столиці Єгипту Каїро. Вірні піддані Кадафі почали марш, який згодом перетворився в колону, довгу на 7 миль, що в ній маршувало, з оркестрами, понад 40,000 демонстрантів із 2,000 автомобілів в напрямі єгипетського кордону. На кордоні демонстранти позривали всі перегороди, понищили приміщення прикордонної сторожі й пішли в напрямі Каїро. Єгипетський президент А. Садат звернувся до президента Кадафі з доманганням, щоб він відкликав похід. Кадафі заявив, що йому про похід нічого невідомо. Тоді єгипетські вояки загородили дорогу лібійцям бульдозерами та залізничими льокомотивами, а в одному місці навіть висадили частину дороги в повітря. Одночасно заступник єгипетського прем'єра М. Салем зустрівся з лібійським міністром внутрішніх справ й вимагав відклику маршуючих демонстрантів. Після рішучої інтервенції, демонстранти повернулися до Лібії, лише п'ять їх представників полетіло до Каїру на дальші переговори з єгипетським урядом у справі об'єднання обох держав.

Персія зброїться

У США побував недавно з відвідинами перський шах М. Р. Паглеві з дружиною. Темою розмов між президентом Р. Ніксоном та перським шахом була справа достави нафтової ропи до США, а взаміну, достава з США військового устаткування для Персії. США продали Персії різну зброю, бо хочуть, щоб Персія вдержувала безпеку в Перській затоці, звідки забрала свої війська минулого року Англія. Країни перської затоки є великими достачами нафтової ропи до США та інших країн. Після закупна нового устаткування, Персія матиме 10 ескадриль бойових ракетних літаків „Фантом", 8 ескадриль бойових літаків „Ф-Е5", 100 великих транспортових літаків С-130, понад 700 гелікоптерів та „лазерові бомби", що їх з успіхом вживали американські вояки в війні у В'єтнамі. Крім того США мають змодернізувати 800 перських танків, а дальших 800 Персія купує в Англії.

Сама Персія видобуває денно 5 мільйонів бочок нафтової ропи, а через Перську затоку перевозять денно 20 мільйонів бочок нафтової ропи.

Молоді втікають з дому

Майже в усіх європейських країнах, США та Канаді багато молодих людей покидають батьківський дім й ідуть жити власним життям. Причини для цього є різні. Деколи родичі є надто суворі в відношенні до дітей, часом діти втікають з дому, бо родичі забороняють їм вживати наркотики, бажання мати необмежену свободу тощо. Деякі батьки зголошують поліції, що їхні діти втікли з дому, але в багатьох випадках не хочуть вдаватися до поліції, сподіваючися, що діти повернуться по якомусь часі самі назад до дому. Припускають, що в США втікло минулого року прибл. один мільйон дітей, з яких 164,000 поліція віднайшла і повернула родичам. Одначе не всі родичі зголосили всіх дітей, які повтікали з дому, зробила те лише деяка їх частина. Багато дітей повернулися до батьківського дому самочинно.

Усміхніться

УСЛУЖНИЙ

— Гей, розбійнику, яблука крадеш?

— Що ви, бабцю. Це яблуко впало, а я виліз сюди на дерево, щоб його привязати на місце.

* * *

КОЛО СТАЛІНА

То було ще за життя Сталіна.

За якийсь злочин суд присудив повісити жида. „Маєш право висловити останне бажання, яке тобі сповнимо.

— Я хотівби, щоб ви мене поховали коло гробу Сталіна.

— Та ж Сталін ще живе.

— Я не спішуся, я почекаю.

* * *

— Петрику, ти вже написав вправу?

— Ні.

— А що робиш?

— Роздумую.

— Про що ж це ти роздумуєш?

— Що сказати вчительці, чому я не написав вправи.

* * *

Синок: Татку, чи можна карати людину за те, що вона не зробила?

Тато: Звичайно, що ні.

Син: А чому мені вчителька поставила п'ятірку за те, що я не написав домашнього завдання?

Співачка зі сильним голосом, але слабким обдаруванням, виступала на концерті, яким керував відомий В. Таліх. Після концерту дама його питає: —

— Маестро, ви помітили, як мій голос наповнив усю залю?

— Звичайно, — підбадьорив її Таліх. — Я бачив навіть те, як люди виходили зі залі, щоб зробити для вашого голосу вільне місце.

* * *

ХУДОЖНИК

— Бачите, як гарно малює ваш син? Ану, хлопчику, намалюй чай у склянці.

— Солодкий чи без цукру?

* * *

ВИСНОВОК

— Тату, сьогодні вчитель сказав про мене, що яблуко від яблуні недалеко падає. Що то значить?

— Мабуть, ти знову сьогодні говорив якісь дурниці.

* * *

ЗАПЛЯНОВАНІ ПОМИЛКИ

На світі існують люди, для котрих немає більшої радости, як знайти в газеті помилку. У Фінляндії обслуговують і таку категорію людей-читачів; для них навмисно роблять на сторінках газети друкарські помилки . . .

ОКУЛІСТИ—ОПТОМЕРИСТИ

Drs. Kozak, Church, Craig and Hunter
OPTOMETRISTS
790 Avord Tower, 2002 Victoria Ave.
Regina — Sask.
Phones: LA- 3-6009 LA 2-4347 LA 2-6024

Д-р Левко Г. Фарина
окуліст-оптометрист
522 Tegler Building
Edmonton, Alta.
Телефон: 422-8631
Екзамінує очі —
— Припасовує окуляри

ВЕГРЕВИЛ І ОКОЛИЦЯ!
щосуботи у Вегревил під адресою:
Legion Hall, Ste. 3, Vegreville
DR. P. A. STARKO
ОКУЛІСТ
Адреса едмонтонського офісу:
230 Tegler Bldg., Edmonton
Phone: 422-1248

Dr. M. F. Stadnyk
Dr. Irwin Stadnvk
Окулісти-Оптометристи
512 Canada Bldg. Saskatoon
Phone 44[illegible]-8654

В Канаді більше автомобілів

За найновішими даними, в цьому році зросло число особових автомобілів у Канаді на 21% до 440,790 автомобілів. Число вантажних автомобілів зросло на 32.6% до 105,622 автомобілів.

З того мали канадці 12,523 автомобілів виробу „Амерікен моторс" (Канада), 90.655 автомобілів марки „Крайзлер", 154,883 автомобілі марки „Дженерал моторс" (Канада), 102,291 автомобілів марки „Форд" (Канада), 5.751 Мазда моторс та 22,447 Тойота. Дальше слідували: Датсун, Фольксваґен, Брітіш Лейленд та Вольво.

Усміхніться

Сіль вживати аж по варенню, а не до варення. Дуже добре їсти картоплю, яка має багато солей калію, що є потрібний.

* * *

Хворим на серце не треба давати: концентрованих м'ясних та рибних бульйонів, смаженого м'яса та риби, міцної кави, чаю, та гострих присмак, пива й газової води, бо вони утруднюють працю серця.

* * *

ПІМСТА

У Данії один судя впізнав в обвинувачованому якого обжалували в зашвидкій їзді, колишнього свого вчителя. Вирок проголошував: „Написати 1000 разів речення: „Надалі їздитиму обережніше".

* * *

„Хто рано встає"

То старовинне народне прислів'я, яке набуло раптом нового значення. Новітні досліди англійських лікарів виявили, що серед людей, які перейшли серцеву атаку, лише три відсотки припадають на тих, хто рано встає. Решта 97% то любителі довго лежати в ліжку. Відомий проф. Ланчестер радить лікарям впроваджувати „терапію раннього вставання" яка корисно відбиваєть на здоров'ї людини. А лікар з Антверпен підтвердив ці висновки власним спостереженням: любителі вчасного вставання загалом рідко хворіють, а коли захворіють, то швидко видужують.

Поняття „рано вставати" англійські лікарі розуміють не пізніше 7-ої години ранку.

Обєктивна оцінка

На біржі праці американського міста Медісон, у стейті Вісконсін, установили електронно - обчислювальну машину. Для урочистого введення її в дію прибув сам ґубернатор стейту У. Новлс. Він вирішив перший випробувати дію машини на собі: заповнив спеціяльну анкету, вложив її у читаючий пристрій машини і дістав відповідь: „Ні до чого не придатний" („гуд фор натінг").

► **Американські фабрики** автомобілів заповіли підвишку цін на моделі автомобілів 1974-го року: Форд 106 долярів, Амерікен Моторс 61 долярів, Дженерал Моторс 102 доляри та Крайзлер 70 долярів. Ці підвишки є на автомобілі, будовані в США.

Aaron Denture Clinic Ltd.
Затверджений дентистичний механік
Полудневий Едмонтон
#300 10448 - 82 Avenue
Bus. 432-7035 Res. 434-0493

ROCKETT
AUTO BODY SHOP LTD.
Baked-On Paint — Welding
Customizing
Wm. PENTYLIUK
424-0702 10426 - 95 Street
Edmonton, Alberta

CHEKERDA'S DENTURE CLINIC
ROSSLYN SHOPPING CENTRE — EDMONTON
13562 - 97 St., Edmonton
Ph. 475-0011 — Res. 476-9627

TROUBLES?
Specialist
Automatic, Standard, Truck and Rear Ends.
Guaranteed — Lowest Prices
CLIFFS TRANSMISSION Ltd.
10635 - 95 St., Edmonton
Phone 424-4401

Посилаю ——— на передплату "Українських Вістей"

UKRAINIAN NEWS, 10967 - 97 St., Edmonton, Alta T5H 2M8

Ім'я і прізвище: ....

Адреса: ....

....

(Подати в англійській мові)

ЗМІНА АДРЕСИ

15 ЦЕНТІВ

Коли змінюєте місце свого перебування, виповніть цю картку, витніть та негайно перешліть на адресу Адміністрації "У.В.":

UKRAINIAN NEWS, 10967 - 97 St., Edmonton 17, Alta

Ім'я і

стара адреса: ....

....

Ім'я і

....

нова адреса: ....

(Адресу писати по-англійськи)